

TEKNOLOGİYA

2

DƏRSLİK

LAYIHƏ

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni

Musiqisi *Üzeyir Hacıbəylinin*,
sözləri *Əhməd Cavadındır*.

Azərbaycan! Azərbaycan!
Ey qəhrəman övladın şanlı Vətəni!
Səndən ötrü can verməyə cümlə hazırız!
Səndən ötrü qan tökməyə cümlə qadırız!
Üçrəngli bayrağınla məsud yaşa!
Minlərlə can qurban oldu!
Sinən hər bə meydan oldu!
Hüququndan keçən əsgər,
Hərə bir qəhrəman oldu!

Sən olasan gülüstan,
Sənə hər an can qurban!
Sənə min bir məhəbbət
Sinəmdə tutmuş məkan!

Namusunu hifz etməyə,
Bayrağını yüksəltməyə
Cümlə gənclər müştəqdir!
Şanlı Vətən! Şanlı Vətən!
Azərbaycan! Azərbaycan!

LAYIHƏ

HEYDƏR ƏLİYEV
AZƏRBAYCAN XALQININ ÜMUMMİLLİ LİDERİ

LAVITD

LAYIHƏ

NATİQ AXUNDOV
HÜMEYİR ƏHMƏDOV
SVETLANA YAHYAYEVA

Ümumtəhsil
məktəblərinin

2

-ci sinfi üçün

TEKNOLOGİYA fənni üzrə DƏRSLİK

Bu nəşrlə bağlı irad və təkliflərinizi
aspoligraf.ltd@gmail.com və derslik@edu.gov.az
elektron ünvanlarına göndərməyiniz xahiş olunur.
Əməkdaşlığa görə əvvəlcədən təşəkkür edirik!

“ASPOLİQRAF”

LAYİHƏ

MÜNDƏRİC A T

1-ci BÖLMƏ

MƏİŞƏT MƏDƏNİYYƏTİ

1. Emal texnologiyaları, materialları və vasitələri6
2. Özünəxidmət8
3. Bitkilərə qulluq qaydaları10
4. Yemək masası arxasında davranış qaydaları11
5. Yemək ləvazimatları. Səhər və nahar süfrəsinin tərtibi12

2-ci BÖLMƏ

PLASTİLİNLƏ YAPMA İŞLƏRİ

6. Plastilindən kasanın yapılması14
7. Plastilindən yapma bəzəklər. Qızılgül16
8. Dartma üsulu ilə yapma. Tısbağa18
9. Plastilindən quraşdırma işləri. Pişik20

3-cü BÖLMƏ

APLIKASIYA

10. Kağızı cırma üsulu ilə aplikasiya. Çəmənlikdə göbələk23
11. Parçadan aplikasiya. Ördək25
12. Həcmli aplikasiya. Pişik27
13. Qızıl balıq28

4-cü BÖLMƏ

MOZAİKA

14. Cırılmış kağızdan mozaika. Toplan31
15. Günəbaxan tumlarından və düyüdən həcmli mozaika. Qaranquş...32
16. Karandaş yonqarlarından mozaika. Kirpi34
17. Yumurta qabığından həcmli mozaika. Xoruz.....35
18. Əzilmiş salfet kağızından həcmli mozaika. Qoyun36
19. Süngərdən mozaika. Moruq38

ƏLİYƏ

5-ci BÖLMƏ

KAĞIZQATLAMA, HÖRMƏ, TİKMƏ VƏ NAXIŞTIKMƏ

20. Kvadrat kağızdan fiqurlar. Oriqami. Bayquş fiquru.....	41
21. Çəpinə dördsıralı hörmə. İnsan fiquru.....	46
22. Kağız zolaqlarından düzünə hörmə. Hasar	47
23. Düz xətt boyunca tikmə.....	51
24. Əyri xətlər boyunca naxıştikmə. Çiçək.....	54

6-cı BÖLMƏ

MODELLƏŞDİRMƏ

25. Texnoloji maşınlar və vasitələr, məişət texnikası	56
26. Karton qutulardan canavar oyuncağı	58
27. Kağızdan həcmli dovşan oyuncağı	60
28. Yük avtomobilinin maketi.....	61
Əlavələr	64
Ülgülər.....	65

Dərslikdə istifadə olunmuş şərti işarələr

şagird fikirləşir

şagird müşahidə edir

şagird tapşırığı yerinə yetirir

şagird nəticə çıxarır

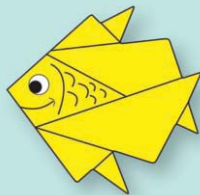

LAYIHƏ

1. EMAL TEXNOLOGİYALARI, MATERIALLARI VƏ VASİTƏLƏRİ

Şəkillərdə nə görürsünüz?

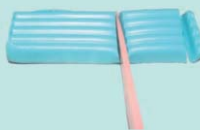
Məmulatlar nədən hazırlanır?

Materialları nəyin vasitəsilə məmulat halına gətirmək olar?

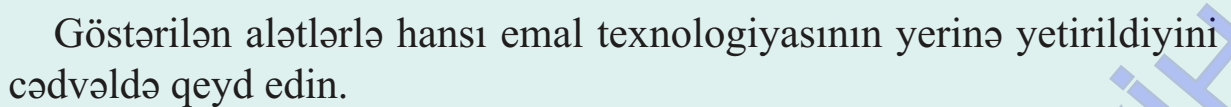

Bu emal vasitələri hansı əməliyyatları yerinə yetirmək olar?

Şəkildə göstərilənləri cədvəldə material və alət kimi qruplaşdırın.

2. ÖZÜNƏXİDMƏT

Özünəxidmət qaydaları nədən ibarətdir?

Sanitariya-gigiyena qaydalarını izah edin.

1

ovucları

2

barmaqların arasını

3

əllərin üstünü

4

barmaqları

5

dırnaqları

6

qurulayırıq

Siz hansı sanitariya-gigiyena qaydalarına riayət edirsiniz?

9

LAYIHƏ

3. BİTKİLƏRƏ QULLUQ QAYDALARI

Bitkilərə qulluq vasitələri hansılardır?

Təsvir olunan vasitələrdən hansı məqsədlərlə istifadə edilir?

Susəpən

Bel

Supüsgürdən

Dırmıq

Bitkilərin əkilməsi və hazır məhsulun əldə edilməsi ardıcılığını dəftərinizə yazın.

4.YEMƏK MASASI ARXASINDA DAVRANIŞ QAYDALARI

Yemək masası arxasında davranış qaydaları necə olmalıdır?

Yemək ləvazimatları hansılardır?

Yemək ləvazimatlarından necə istifadə etmək lazımdır?

Masa arxasında düz oturmaq, dirsəkləri bədənə sıxaraq bükmək, əlləri masanın üzərinə qoymaq lazımdır. Masa arxasında çəngəl, bıçaq və qaşıqdan lazımi qaydada istifadə etmək yemək bacarığı və mədəni davranışın əsasıdır.

Yemək zamanı qaşıq sağ əldə, çəngəl sol əldə, bıçaq isə sağ əldə tutulur. Ağız və əllər salfetlə silinir. Kağız salfet istifadə edildikdən sonra nimçəyə və ya digər qaba, parça salfet isə masanın üstünə – nimçənin sağ tərəfinə qoyulur. Bütün quru ərzaqlar (çörək, peçenye, suxarı və s.) süfrədən əllə götürülür. Masa arxasından hamı eyni zamanda qalxır. Əgər hamıdan əvvəl qalxmaq vacibdirsə, böyüklərdən icazə almaq yaxşı olar. Masa arxasından qalxarkən yeməyə görə təşəkkür etmək lazımdır.

5. YEMƏK LƏVAZİMATLARI. SƏHƏR VƏ NAHAR SÜFRƏSİNİN TƏRTİBİ

Yemək ləvazimatlarını sadalayın.

Səhər süfrəsi

Nahar süfrəsi

YAPMANIN TARİXİNDƏN

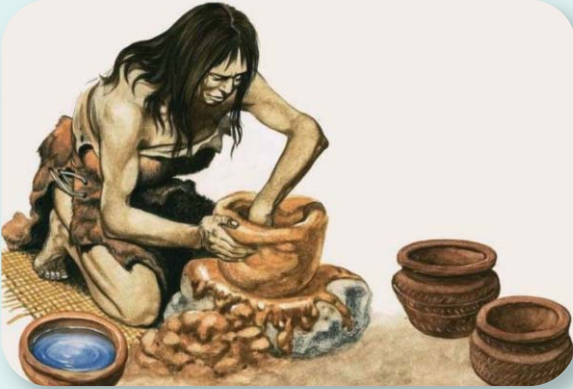

BU MARAQLIDIR

Gil – təbii yapma materialıdır.

Çox qədim zamanlarda insan gildən yapma materialı kimi istifadə edib. Gili yoğurub, yayıb, formalaşdırıb, qurudub. İlk mətbəx əşyasını hazırlayıb.

Sonralar dulusçu dəzgahı və gili bişirmək üçün soba kəşf edilib. Qablar sobada bişirilib və üzəri müxtəlif boyalarla bəzədilib.

6. PLASTİLİNDƏN KASANIN YAPILMASI

Plastilin kürəçiklərdən nə düzəltmək daha asan olar?
Plastilindən kasa düzəldək.

BİZƏ LAZIMDIR

plastilin

plastilin
bıçağı

althıq

I üsul

1. Plastilindən kürəcik düzəldin. Baş barmaqla kürəciyin ortasını sıxın və dairə şəklində yayın.

2. Yayılmış dairənin kənarlarını yastılayıb böyüdün və kasa şəklinə salın.

II üsul

1. Plastilindən böyük və kiçik kürəciklər düzəldin. Kiçik kürəciyin ortasını baş barmaqla sıxın və dairə şəklində yastılayın.

2. Böyük kürəciyə uzun bağ yapın və dairə boyu spiral şəklində dolayın.

3. Bağların birləşmə yerini hamarlayın.

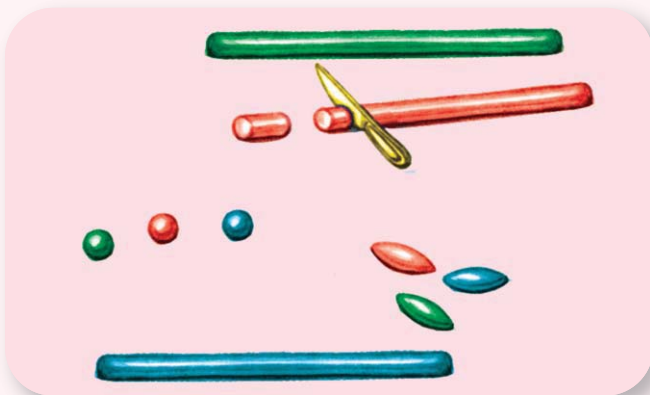
Kasa hazırdır.

7. PLASTİLİNDƏN YAPMA BƏZƏKLƏR. QIZILGÜL

Fiqurlardan bəzək kimi necə istifadə etmək olar?

Bu fiqurları necə yapmaq olar?

Onlardan naxış kimi istifadə etmək olarmı?

Plastilindən gül düzəldək.

BİZƏ LAZIMDIR

plastilin

plastilin
bıçağı

altlıq

taxta çubuq

1. Gülün gövdəsi üçün taxta çubuğa yaşıl plastilin təbəqə çəkin. Ləçəklər üçün kiçik kürəciklər düzəldin. Kürəcikləri yastılayın.

2. Gülün ləçəklərini çubuğa dolayın. Yaşıl plastilindən kasacıqlar düzəldin və gülə bərkidin.

3. Gülün yarpaqlarını düzəldin və çubuğa bərkidin.

Gül hazırdır.

8. DARTMA ÜSULU İLƏ YAPMA. TISBAĞA

Tısbağanın ayaqları, filin xortumu, timsahın gövdəsi necə hazırlanıb?

Bu fiqurların hazırlanmasında daha hansı üsullardan (müxtəlif hissələrdən quraşdırma, kəsmə, yapma bəzəklər) istifadə olunub?

Plastilindən tısbağa düzəldək.

BİZƏ LAZIMDIR

plastilin

plastilin
bıçağı

altlıq

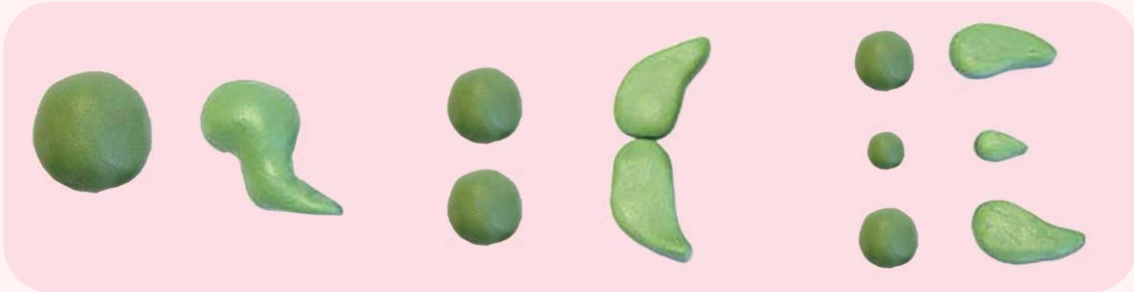
1. Plastilindən kürəçik düzəldin və onu çanaq formasına salın.

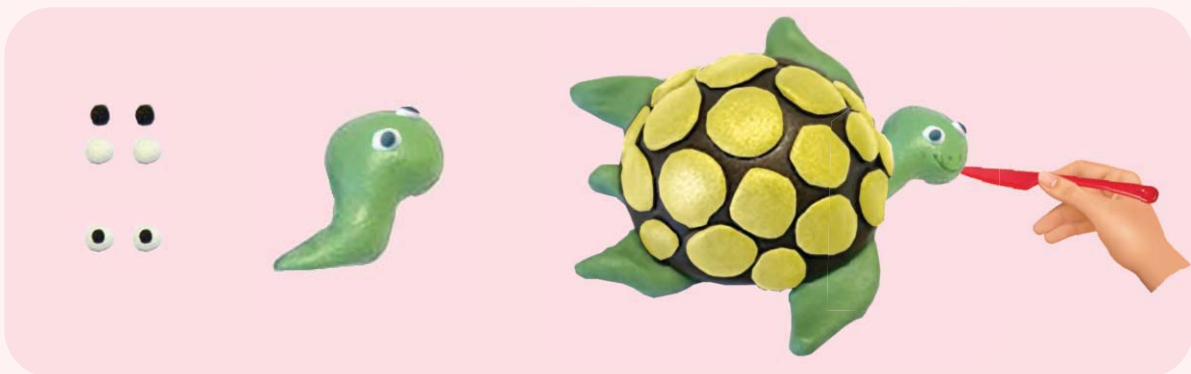
2. Kiçik kürəciklər düzəldin, yastıladın, çanağın üzərinə bərkidin.

3. Tısbağanın başını, ayaqlarını və quyuğunu düzəldin.

4. Gözlərini düzəldin və başa yapışdırın. Hissələri çanağa birləşdirin və üz cizgilərini çəkin.

Tısbağa hazırdır.

9. PLASTİLİNDƏN QURAŞDIRMA İŞLƏRİ. PİŞİK

Plastilindən ən çox düzəltdiyiniz fiqur hansıdır?

Kəsmə, yayma, dartma kimi emal növlərindən və bəzəklərdən istifadə edərək müxtəlif heyvan və quş fiqurları hazırlamaq olar.

Pişik

İt

Qurbağa

Ördək

Plastilindən pişik düzəldək.

BİZƏ LAZIMDIR

plastilin

plastilin
bıçağı

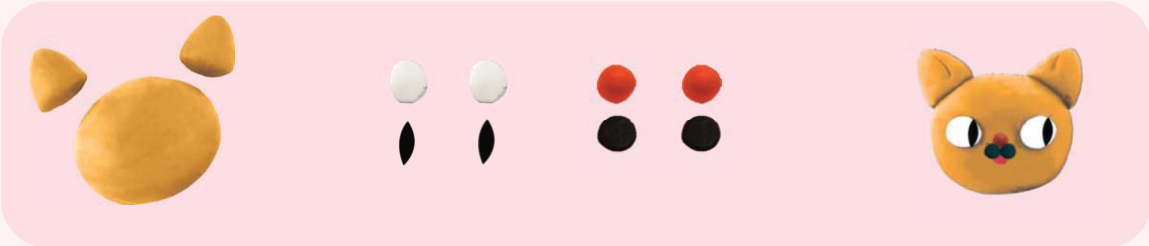
atlıq

1. Gövdə, quyruq və pəncələri birləşdirin.

2. Baş üçün kürəcik, qulaqlar üçün iki konus, göz, burun və ağız düzəldin. Pişiyin başını formalaşdırın.

3. Başını gövdəyə birləşdirin və caynaqları çəkin.

Pişik hazırdır.

APLIKASIYANIN TARİXİNDƏN

BU MARAQLIDIR

İki min il bundan əvvəl insanlar ev əşyalarını, geyimlərini və yaşayış yerlərini naxışlarla bəzəyirdi. Bu bəzəmə üsulu aplikasiya adlanır. Aplikasiya üçün əsas material heyvan dərisi və yun idi.

Aplikasiya (latın dilindən “applicatio” – yapışdırma) bəzəyin təmələ yapışdırılması və ya tikilməsidir. Aplikasiyada dəri, keçə, xəz, parça, təbiət materialları və kağızdan istifadə olunur.

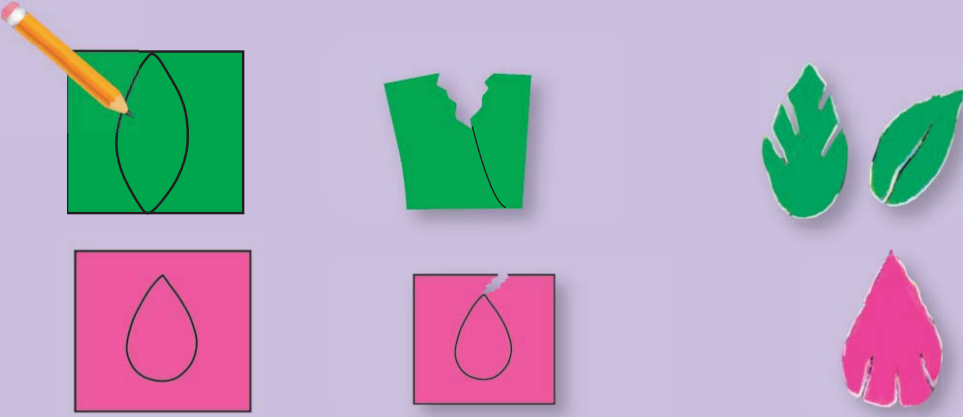

10. KAĞIZI CIRMA ÜSULU İLƏ APLİKASIYA. ÇƏMƏNDƏ GÖBƏLƏK

Cırma aplikasiyası kağızı çəkilmış xətt boyunca cırıb təmələ yapışdırmaqla əldə edilir.

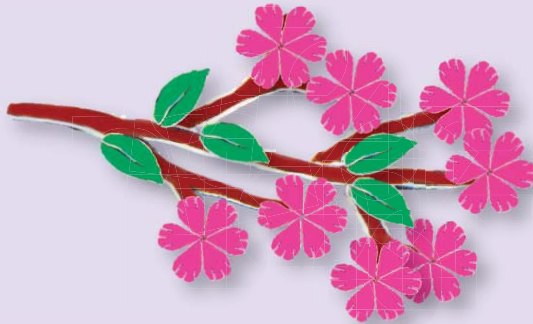
Cırmanı yerinə yetirmək üçün barmaqlar necə tutulmalıdır? Kağızın çəkilmış xətt boyunca cırılması, ləçəklərin və yarpaqların şəkilləndirilməsi.

Cırma üsulu ilə budaq aplikasiyasını necə hazırlamaq olar?

Çiçəkli budaq
hazırdır.

Çəməndə göbələk aplikasiyası hazırlayaq.

BİZƏ LAZIMDIR

rəngli kağızlar

təməl

yapışqan və

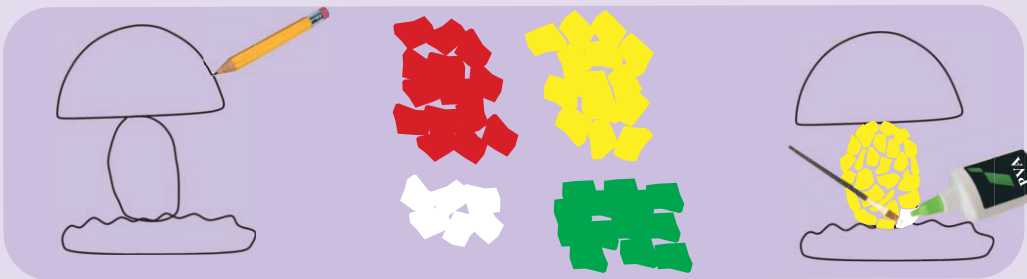
fırça

karandaş

1. Təməl üzərinə göbələk və çəmən konturunu çəkin. Sarı, qırmızı, ağ və yaşıl kağızlardan hissələr cırın. Sarı hissələri göbələyin gövdəsinə yapışdırın.

2. Qırmızı və ağ kağızlarla göbələyin papağını, yaşıl kağızlarla isə çəməni hazırlayın.

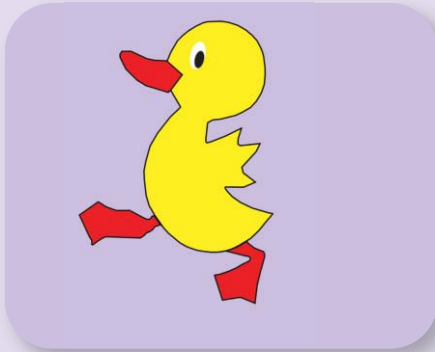
Çəməndə göbələk hazırdır.

11. PARÇADAN APLİKASIYA. ÖRDƏK

Parçadan daha hansı aplikasiyalari hazirlamaq olar?
Parçadan ördək aplikasiyası
düzəldək.

BİZƏ LAZIMDIR

təməl

parça

kalka

A4

yapışqan və
firça

flomaster

qayçı

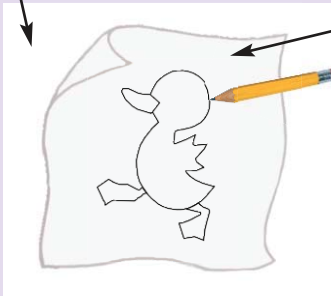

köçürmə
kağızı

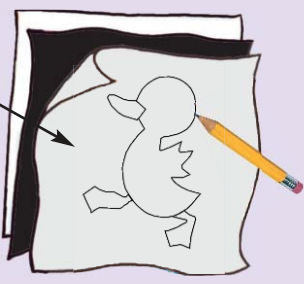
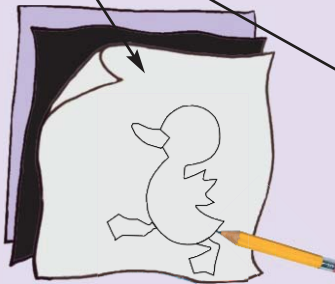

1. Ördəyi təmələ və ağ kağıza köçürün (səh. 65).

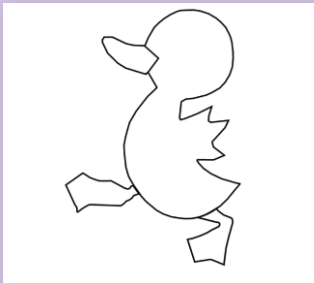
ülgü

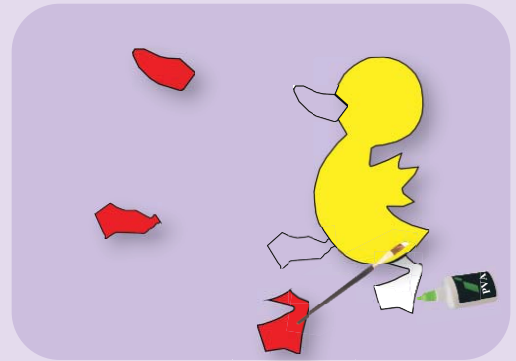
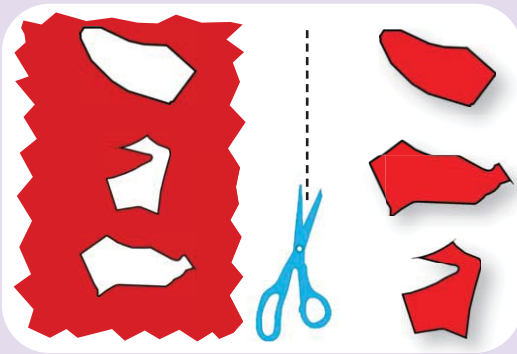
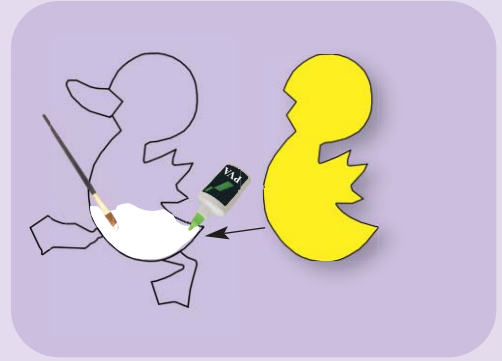
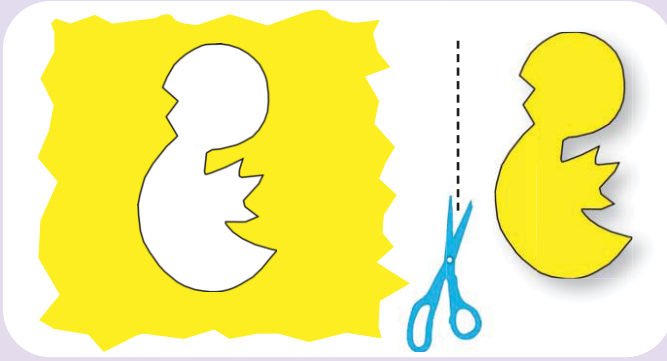
kalka

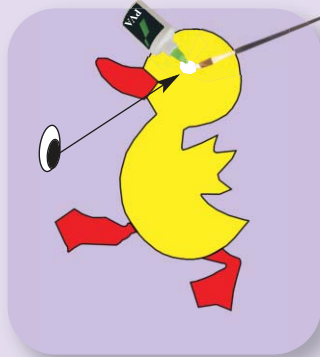
2. Ağ kağızdakı ördəyin dimdiyini və pəncələrini gövdədən ayırın.

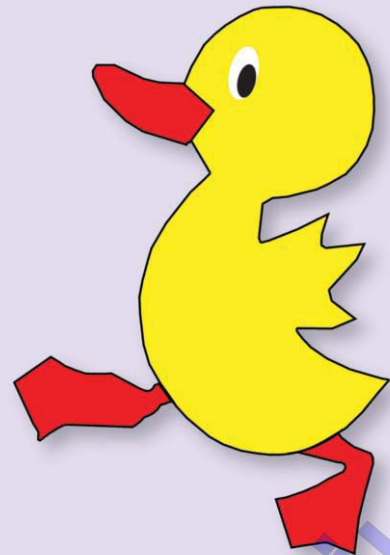
3. Gövdəni sarı, dimdiyi və pəncələri qırmızı parçadan kəsin, təmələ yapışdırın.

4. Ördəyin gözünü çəkin və kəsib yapışdırın.

Ördək hazırdır.

12. HƏCMLİ APLİKASIYA. PİŞİK

Pişik fiqurunda neçə detal var?

Pişik düzəldək.

BİZƏ LAZIMDIR

təməl

salfet kağızı

flomaster

yapışqan

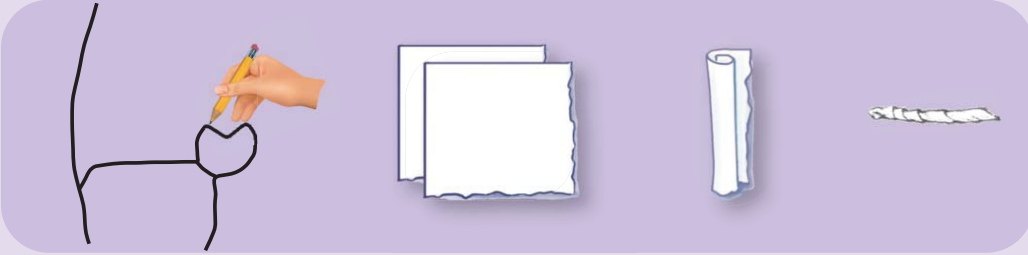

karandaş

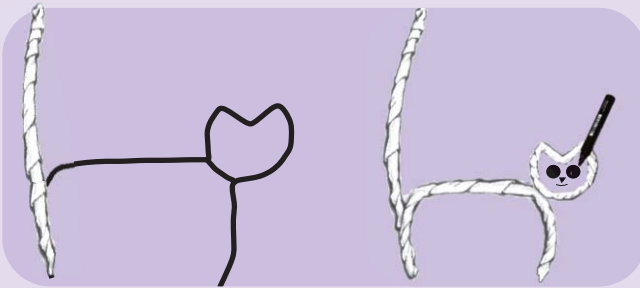

1. Təməldə pişiyin konturunu çəkin.

2. Salfet kağızından borucuqlar hazırlayın və burun.

3. Bağları pişiyin konturuna yapışdırın və üz cizgilərini çəkin.

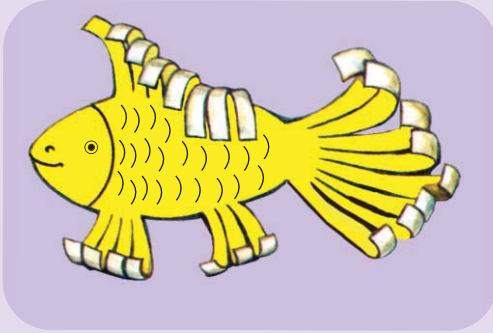
Pişik aplikasiyası
hazırdır.

13. BALIQ

Hansı rəngdə balıq aplikasiyası hazırlamaq istəyərdiniz?

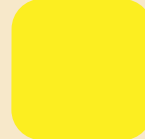
Balıq aplikasiyası hazırlayaq.

BİZƏ LAZIMDIR

təməl

sarı kağız

köçürmə kağızı

kalka

qayçı

karandaş

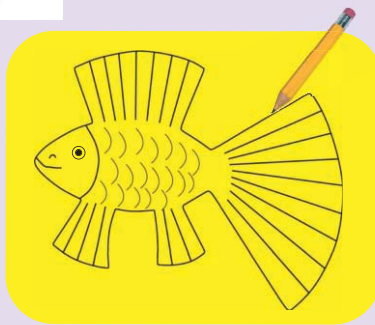
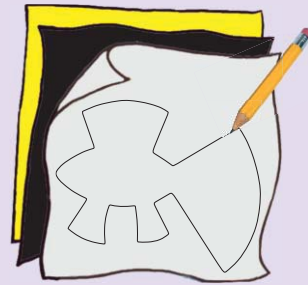
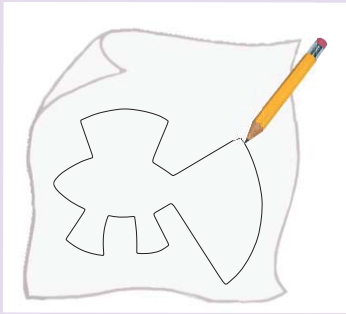
yapışqan və
firça

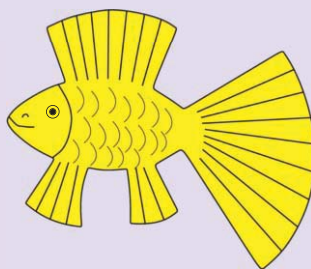
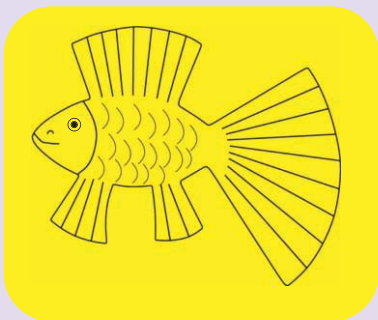
xətkəş

1. Balığın konturunu (səh. 66) sarı kağıza köçürün. Balığın başını, üzgəclərini, pulcuqlarını çəkin.

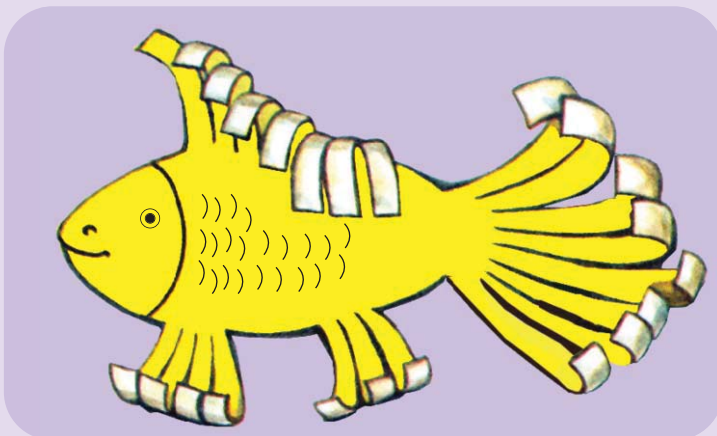
2. Balığı kəsin. Üzgəcləri xətlər üzrə kəsin.

3. Kəsilmiş hissələri karandaşla burun və balığı təmələ yapışdırın.

Balıq hazırdır.

MOZAİKANIN TARİXİNDƏN

BU MARAQLIDIR

Mozaika – bir və ya bir neçə material hissələrindən (daş, şüşə, taxta) hazırlanmış təsvirdir. Qədim Romada insanlar öz evlərinin döşəmələrini və divarlarını rəngli daş lövhələrlə bəzəyirdi. Lövhələr müxtəlifrəngli şüşə və daş hissəciklərindən ibarət ola bilərdi. Qırıntılar hamar olmayan səthlər yaradırdı. Bu səthə işıq şüaları düşəndə qırıntılar bərq vururdu.

14. CIRILMIŞ KAĞIZDAN MOZAİKA. TOPLAN

Mozaika nədən hazırlanır?

Toplan mozaikası hazırlayaq.

BİZƏ LAZIMDIR

təməl

kalka

rəngli
kağızlar

yapışqan və
fırça

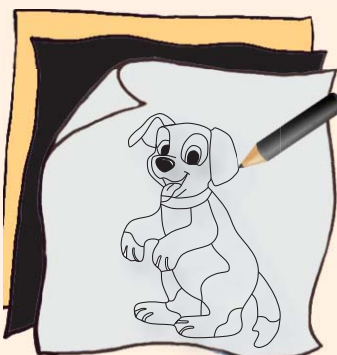
karandaş

köçürmə
kağızı

1. Toplanın konturunu təmələ köçürün (səh. 67). Sarı, qəhvəyi kağızlardan hissələr cırın və yapışdırın.

Toplan mozaikası
hazırdır.

15. GÜNƏBAXAN TUMLARINDAN VƏ DÜYÜDƏN HƏCMLİ MOZAIKA. QARANQUŞ

Qaranquş mozaikasını necə hazırlamaq olar?

Qaranquş mozaikası hazırlayaq.

BİZƏ LAZIMDIR

təməl

kalka

köçürmə
kağızı

karandaş

yapışqan və
fırça

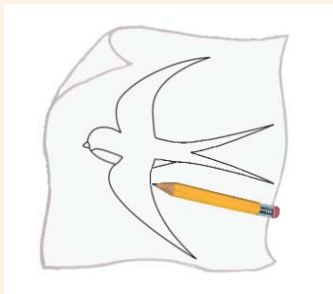
günəbaxan tumla-
rı və düyü

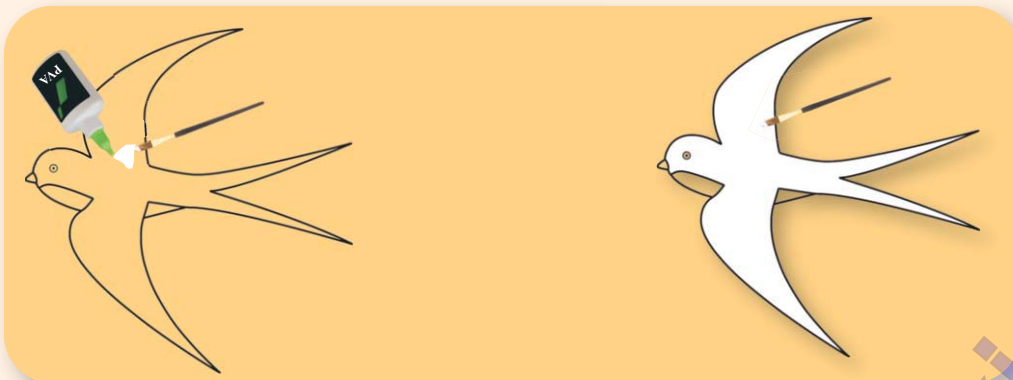
flomasterlər

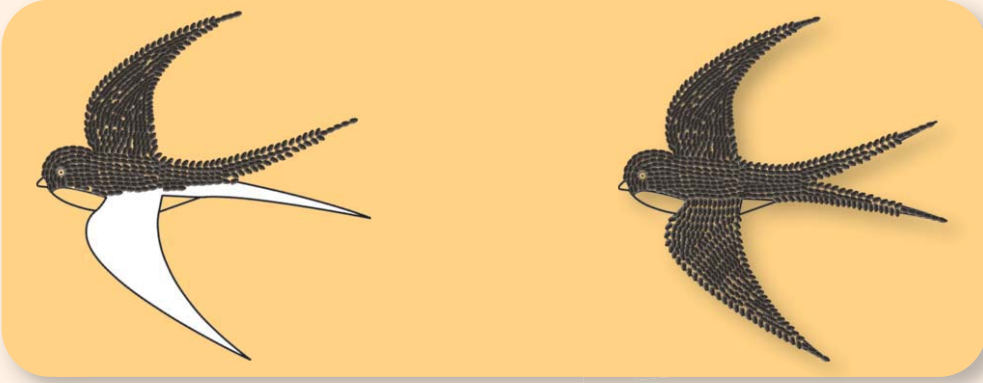
1. Qaranquşun konturunu (səh. 68) təmələ köçürün və gözünü çəkin.

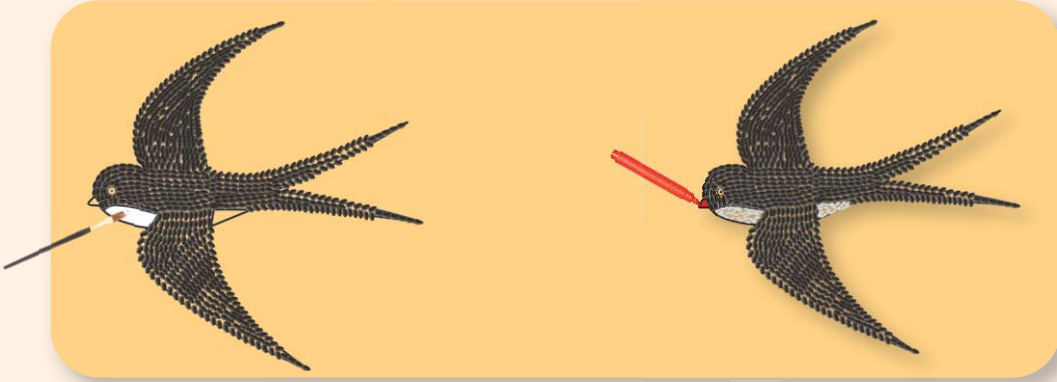
2. Qaranquşun qara rəngdə olan hissələrinə (quyruq, qanad və baş) yapışqan yaxın.

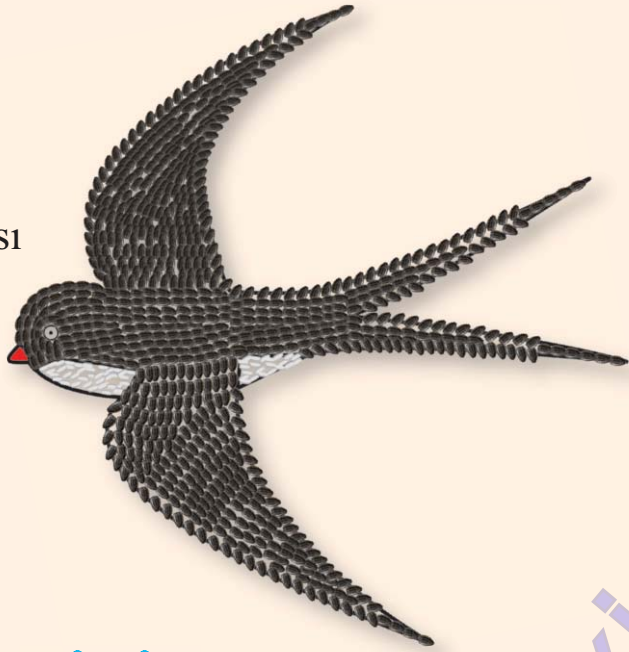
3. Yapışqan yaxılmış hissələrə günəbaxan toxumu düzün.

4. Qaranquşun ağ rəngdə olan hissələrinə (sinə və qarın) yapışqan yaxın və düyü dənələri düzün. Dimdiyini rəngləyin.

Qaranquş mozaikası
hazırdır.

16. KARANDAŞ YONQARLARINDAN MOZAİKA. KİRPİ

Kirpi üçün daha hansı rəngi seçmək istəyirsiniz?

Kirpi mozaikası düzəldək.

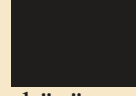

1. Kirpinin konturunu (səh. 69) təmələ köçürün və sifətini çəkin.

BİZƏ LAZIMDIR

təməl

köçürmə
kağızı

kalka

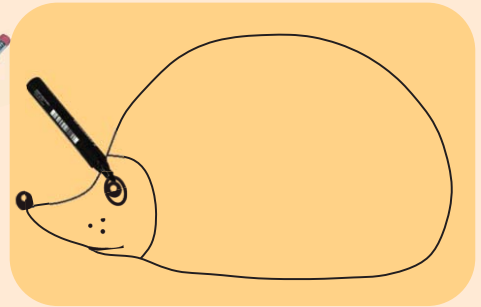
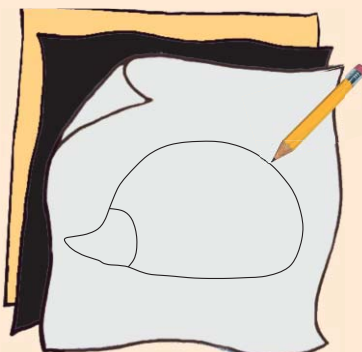
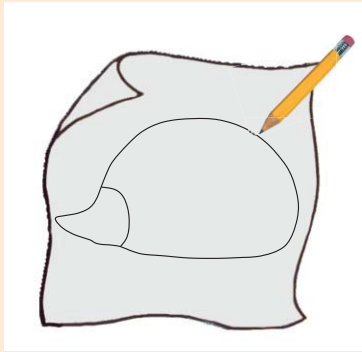
yapışqan və
firça

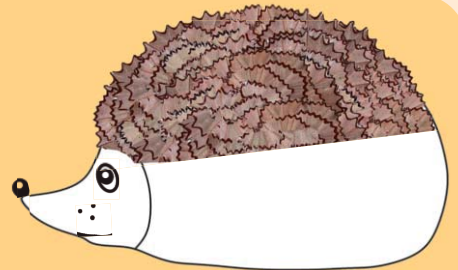
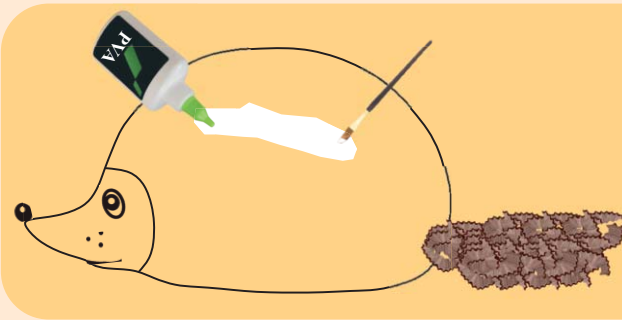
karandaş

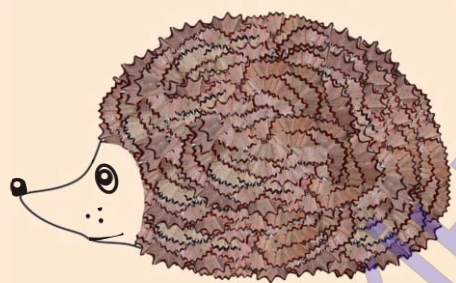
flomaster

2. Kirpi təsvirinə yapışqan sürtün və karandaş yonqarları yapışdırın.

Kirpi mozaikası
hazırdır.

17. YUMURTA QABIĞINDAN HƏCMLİ MOZAIKA. XORUZ

Yumurta qabığından daha nə düzəltmək olar?

Xoruz mozaikası düzəldək.

BİZƏ LAZIMDIR

plastilin

plastilin bıçağı

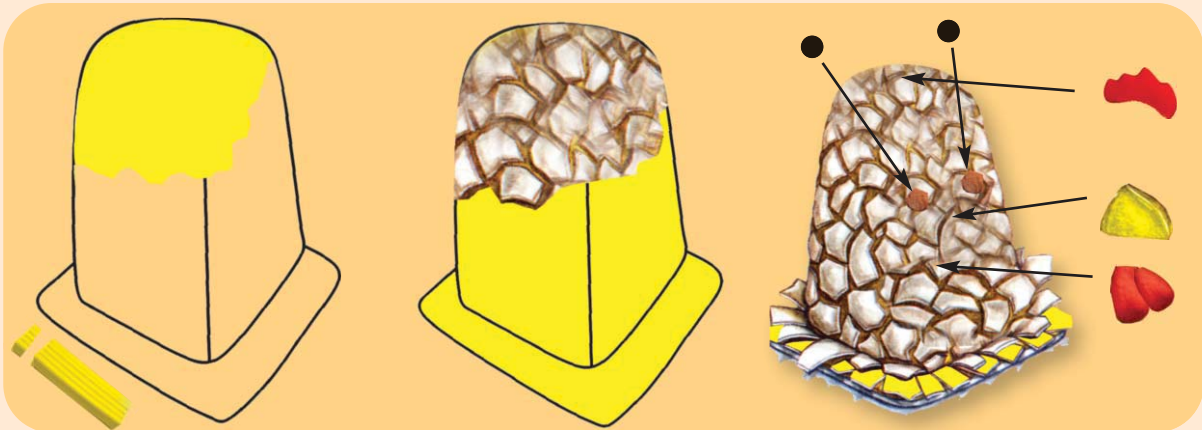
yumurta qabıqları

yoqurt qabı

Yoqurt qabının üzərinə plastilin çəkin və üzərinə yumurta qabıqları yapışdırın. Xoruzun pipiyini, saqqalını, dimdiyini və gözlərini düzəldin.

Xoruz mozaikası
hazırdır.

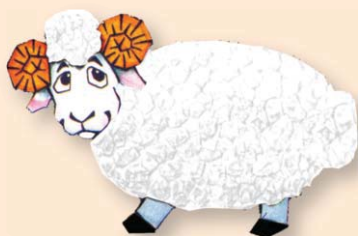

18. ƏZİLMİŞ Salfet Kağızından Mozaika. Qoyun

Qoyun mozaikası nədən hazırlanıb?

Qoyun mozaikası düzəldək.

BİZƏ LAZIMDIR

təməl

köçürmə kağızı

kalka

karandaş

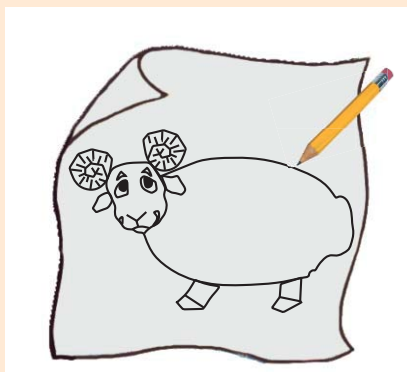
salfet kağızı

yapışqan və fırça

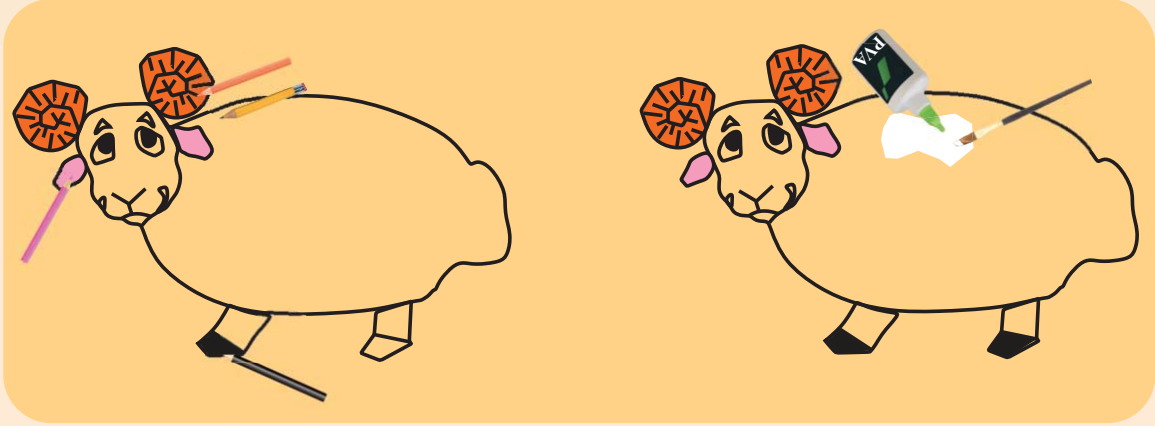
1. Qoyun təsvirini (səh. 70) təmələ köçürün.

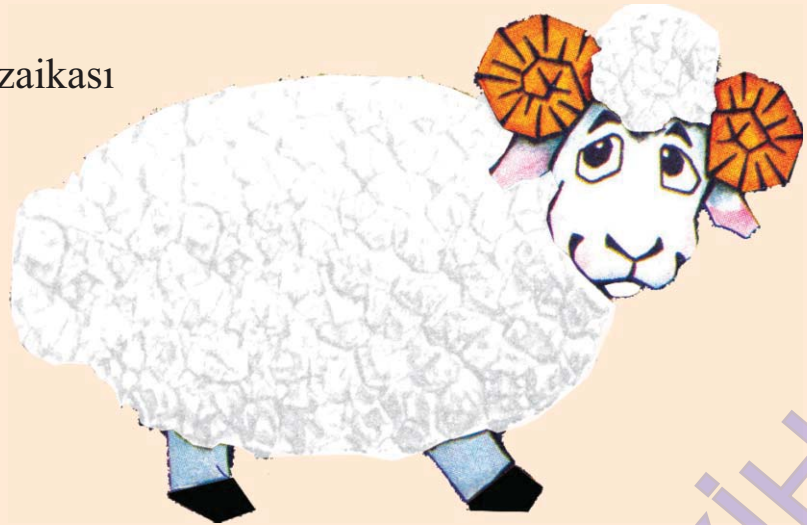
2. Salfet kağızlarından kiçik hissələr kəsin və yumrulayın.

3. Qoyunun buynuzlarını, dırnaqlarını və qulaqlarını rəngləyin. Gövdəyə yapışqan sürtün və salfet kürəciklərini yapışdırın.

Qoyun mozaikası
hazırdır.

19. SÜNGƏRDƏN* MOZAIKA. MORUQ

Moruq hansı materiallardan hazırlanıb?

Süngərdən moruq hazırlayaq.

BİZƏ LAZIMDIR

süngər

kağız

yumurta

yapışqan və fırça

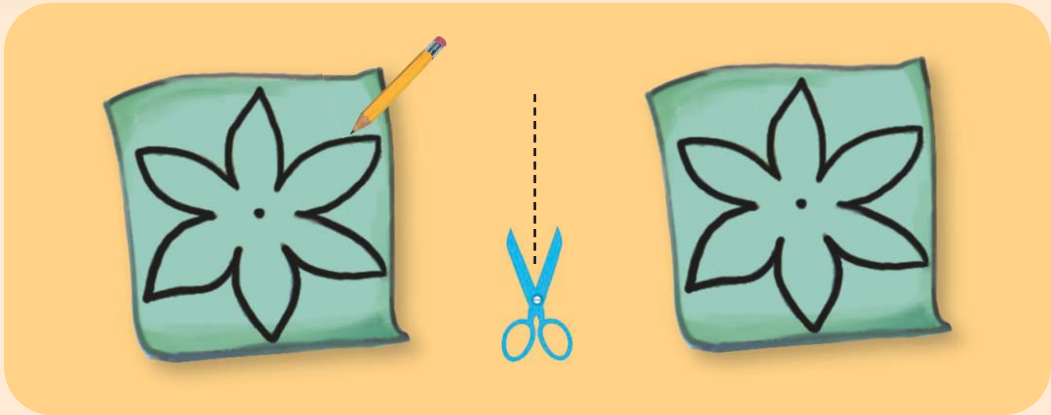
karandaş

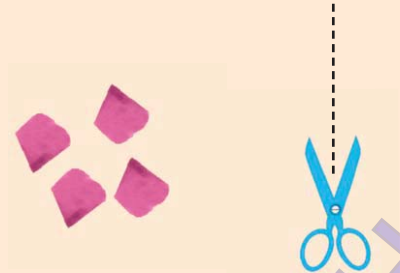
qayçı

1. Kağız üzərində yarpaq şəkli çəkin və kəsin.

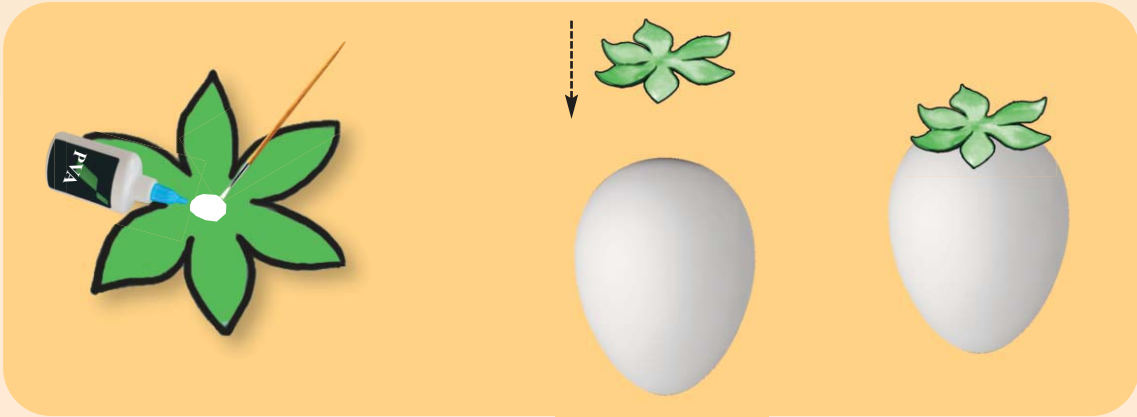
2. Süngərdən kiçik hissələr kəsin

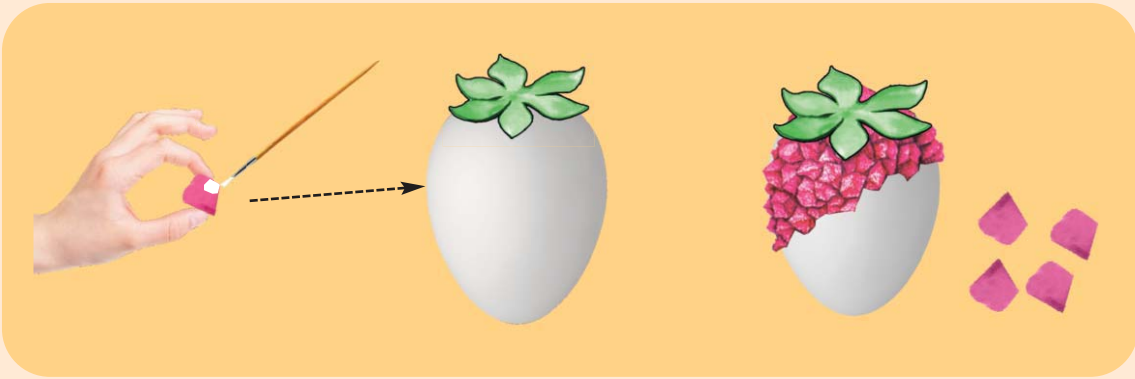
* Süngər – süni elastik materialdır.

3. Yarpağa yapışqan yaxın və bişmiş yumurtanın enli hissəsinə yapışdırın.

4. Süngər hissələrini yapışqan yaxın və yumurtaya yapışdırın.

Moruq mozaikası
hazırdır.

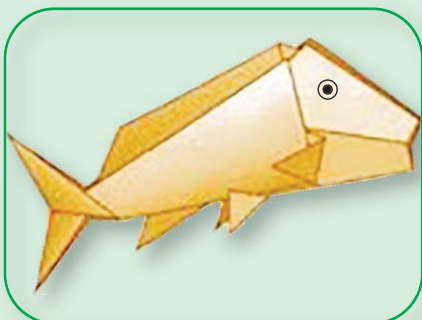
KAĞIZQATLAMANIN TARİXİNDƏN

BU MARAQLIDIR

Kağızqatlamanın tarixi kağızın kəşfindən başlayır. İlk dəfə Yaponiyada kağızı qatlamaqla bədii məmulatlar hazırlanıb. Kağız fiqurlardan bayramlarda və şənliklərdə geniş istifadə edilib.

Yaponiyada “Qızlar günü”ndə (Kukla bayramı – 3 mart) imperatorun, “Oğlanlar günü”ndə isə (5 may) karp balığının kağız fiquru nümayiş etdirilir.

karp balığı

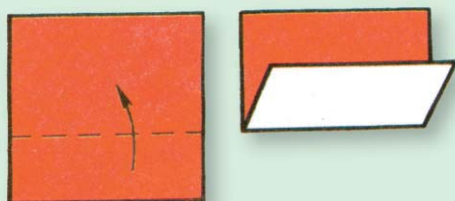

imperator

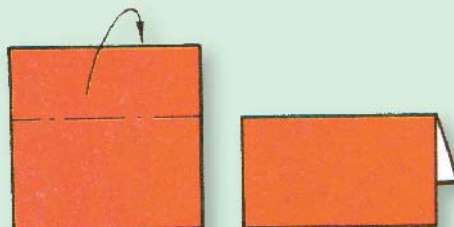

20. KVADRAT KAĞIZDAN FİQURLAR. ORİQAMİ. BAYQUŞ FİQURU

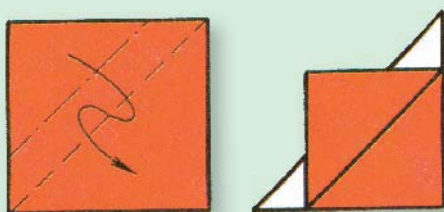
Qatlanmada istifadə olunan üsullar və şərti işarələr:

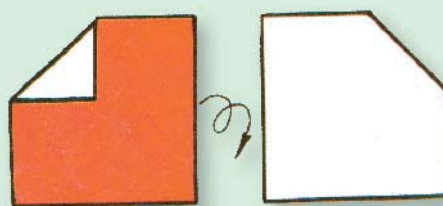
“Dərə” qatlaması

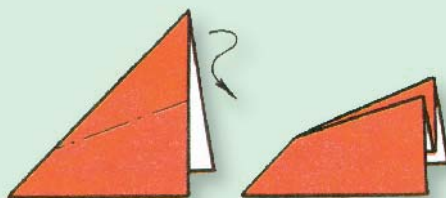
“Dağ” qatlaması

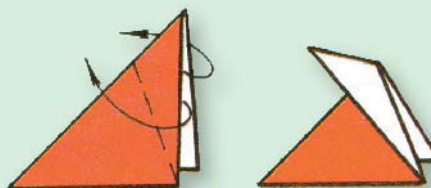
“Bükmə” qatlaması

Digər tərəfə çevirmə

Daxilə qatlama

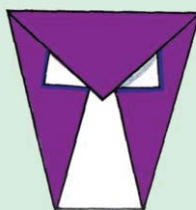

Xaricə qatlama

Kvadrat kağızdan bayquş fiqurunu necə hazırlamaq olar?

Bayquş düzəldək.

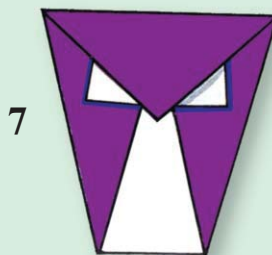
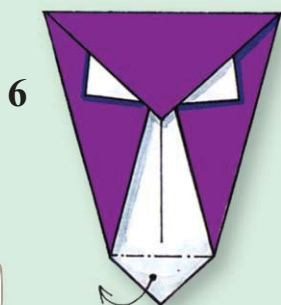
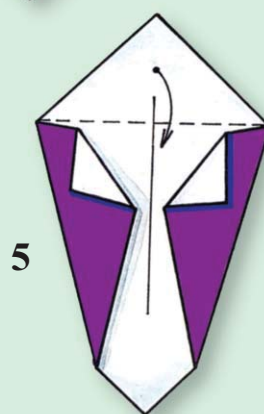
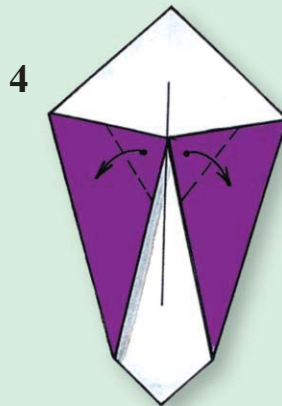
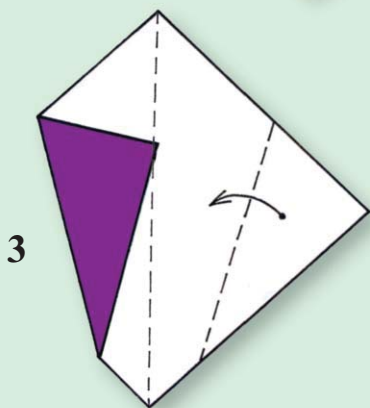
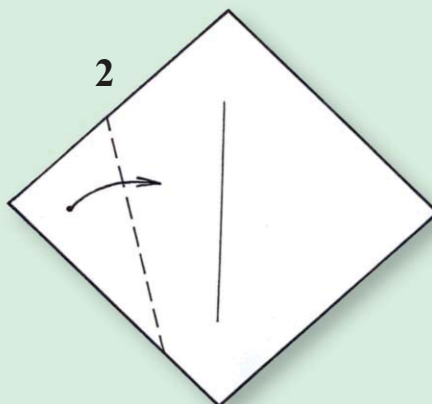
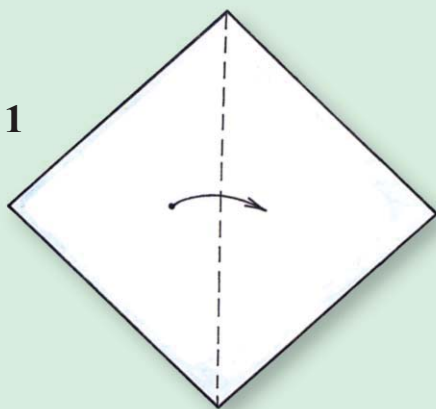

BİZƏ LAZIMDIR

rəngli kağızlar

Kvadrat kağızdan bayquş fiqurunun hazırlanma ardıcılığı:

Bayquş hazırdır.

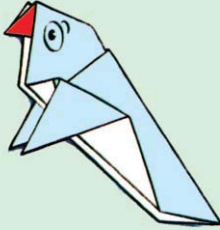

Kvadrat kağızdan daha hansı fiqurları düzəltmək olar ?

Tutuquşu düzəldək.

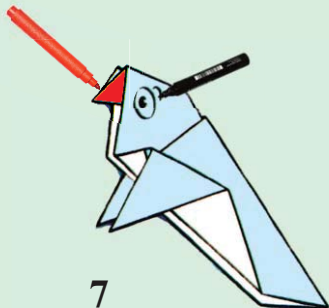
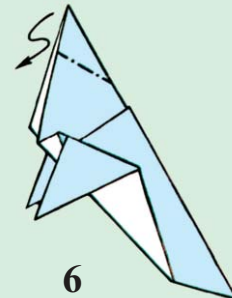
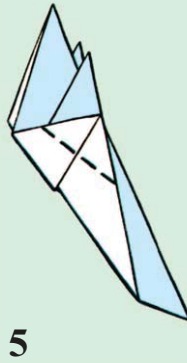
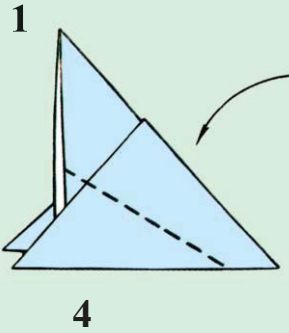
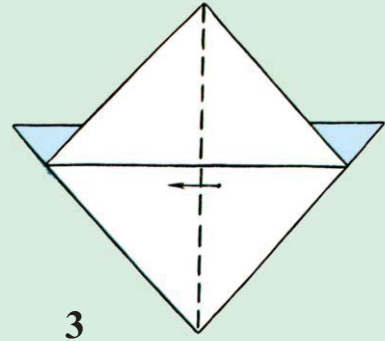
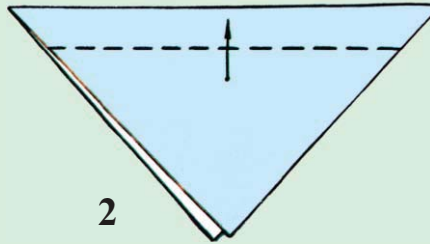
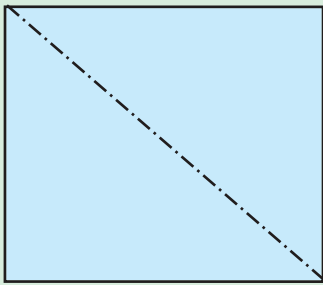

BİZƏ LAZIMDIR

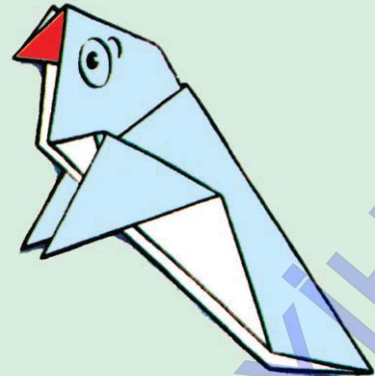
rəngli kağızlar

flomasterlər

Kvadrat kağızdan tutuquşu fiqurunun hazırlanma ardıcılığı:

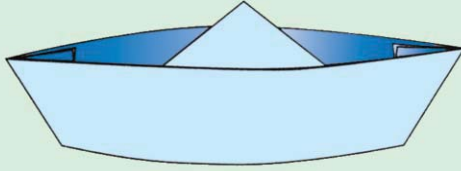

Tutuquşu hazırdır.

Qayıq düzəldək.

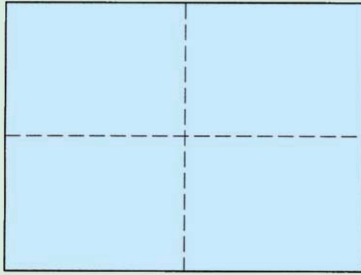

BİZƏ LAZIMDIR

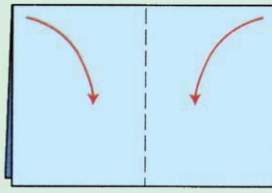

rəngli kağızlar

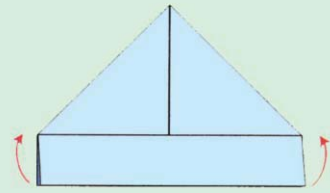
Kvadrat kağızdan qayıq fiqurunun hazırlanma ardıcılığı:

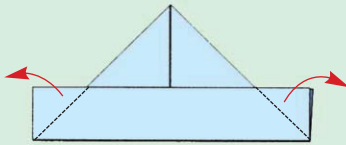
1

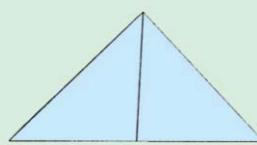
2

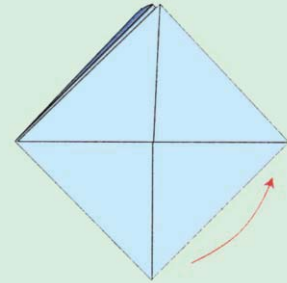
3

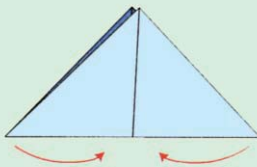
4

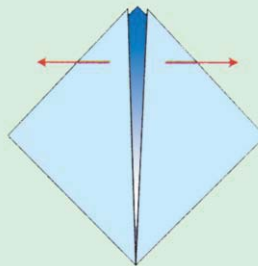
5

6

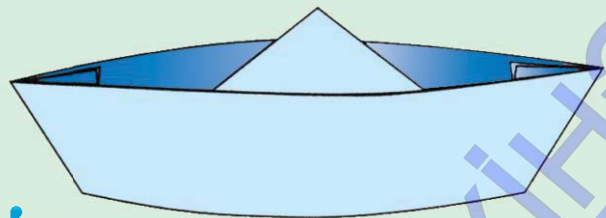
7

8

Qayıq fiquru hazırdır.

44

HÖRMƏ

BU MARAQLIDIR

Hörmə insanların ən qədim kəşflərindən biridir. Şəkillərdəki əşyalara diqqət yetirin və onların adını söyləyin.

21. ÇƏPİNƏ DÖRDSİRALI HÖRMƏ. İNSAN FİQRU

Hörmədə hansı rəngli iplərə üstünlük verirsiniz?

Dödrəngli ipi bağlayıb yapışqanlı lentlə təmələ bərkidən. Unutmayın, kəsişmə zamanı sağ ip üstə düşməlidir.

BİZƏ LAZIMDIR

təməl

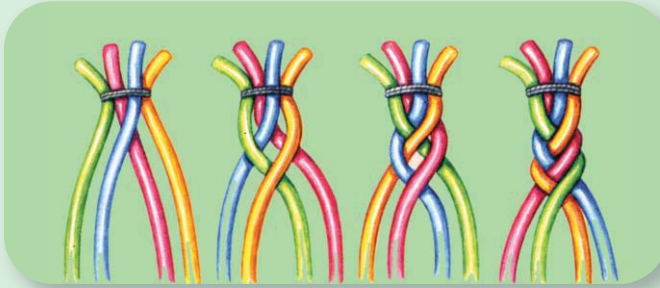
yapışqanlı lent

qayçı

saplar

İnsan fiquru necə hazırlanıb? Necə bilirsiniz, insan fiqurunu hansı materiallardan hörmək olar?

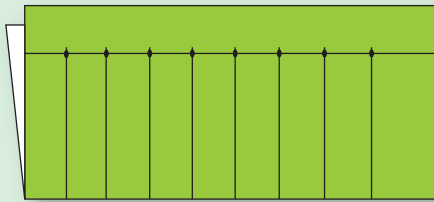
22. KAĞIZ ZOLAQLARINDAN ÖRMƏ. HASAR

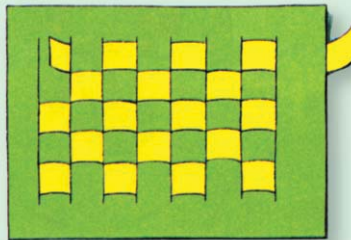
Nişanlamayı necə aparmaq olar?

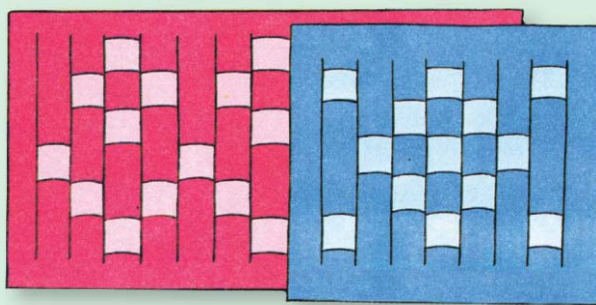
Kağız zolaqlarının necə nişanlanmasına baxaq.

Belə hörmə şahmat hörməsi adlanır. Nə üçün?
Bu işi hansı kağızla yerinə yetirmək olar?

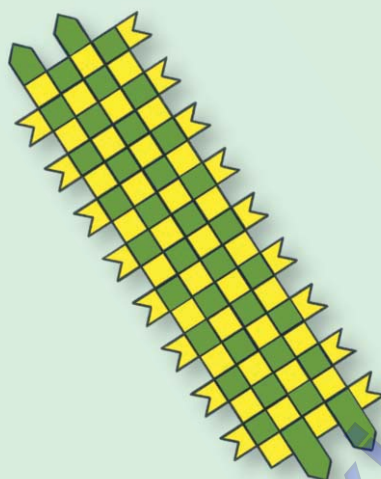
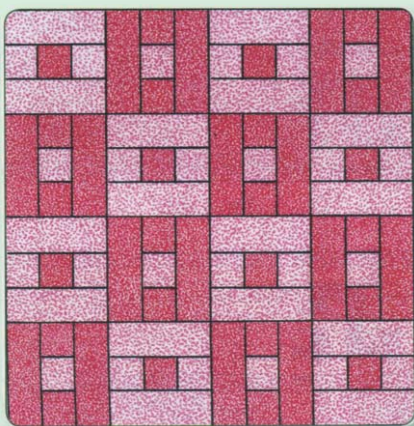
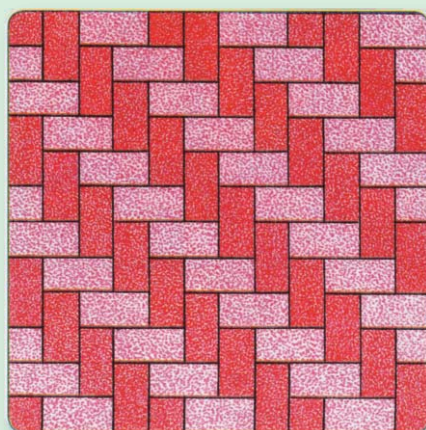
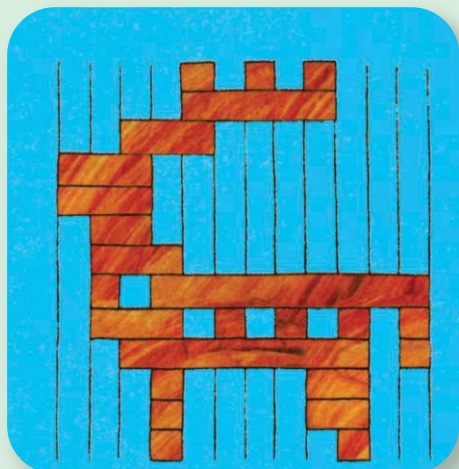
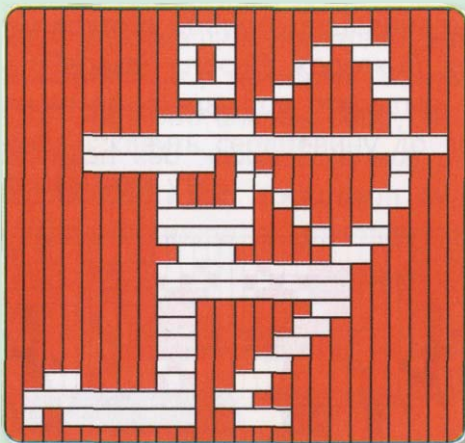
Kağız zolaqlardan düzbucaqlı, kvadrat naxışlar hörmək olar.

Nişanlamayı necə aparmaq haqqında fikirləşin.

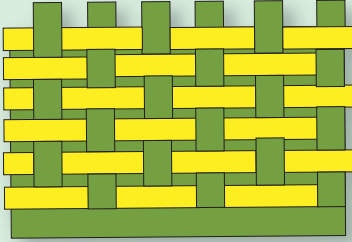
Seçilən şəkil üçün lazım olan qədər zolaq hazırlanır. Bütün zolaqların eyni ölçüdə olmasına diqqət yetirmək lazımdır. Zolaqlardan hörülən şəklın arxa tərəfi təmələ yapışdırılır.

Hasarı hörərkən əsas tikinti materialı kimi nədən istifadə edilir?

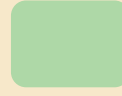
Kağız zolaqlardan hasar hörək.

BİZƏ LAZIMDIR

rəngli
kağızlar

təməl

yapışqan və fırça

qayçı

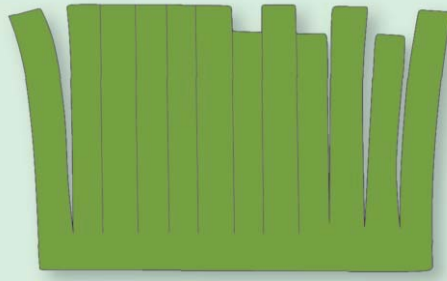
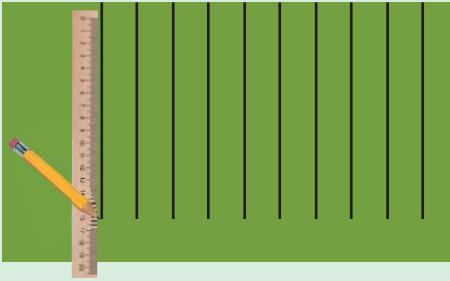
karandaş

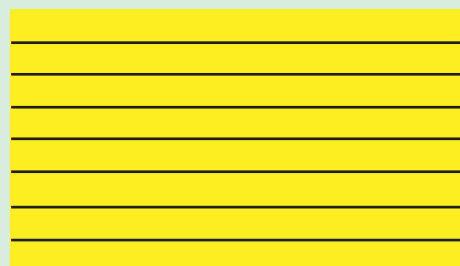
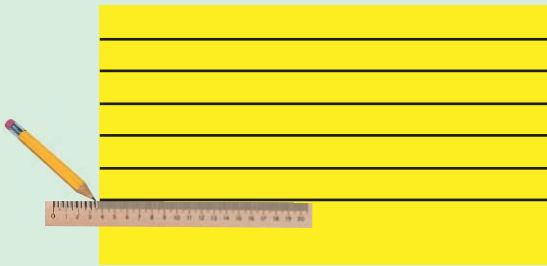
xətkeş

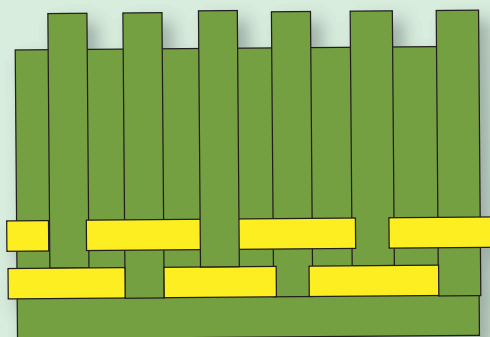
1. Yaşılrəngli kağız üzərində zolaqlar nişanlayın və kəsin.

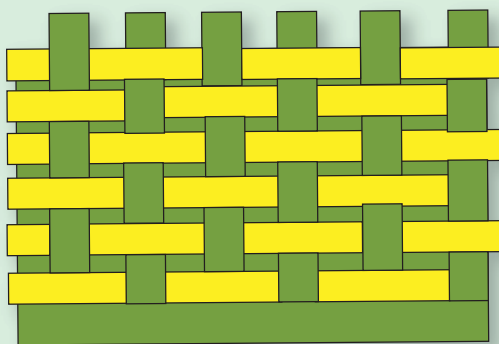
2. Sarı kağız üzərində zolaqlar nişanlayın və kəsin.

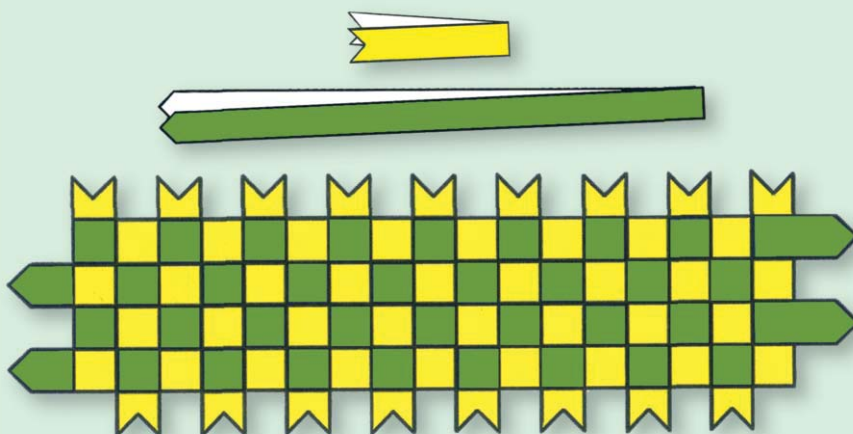
3. Sarı zolaqlardan arakəsmələr qoyaraq kağızdan hasar hörün.

Hasar hazırdır.

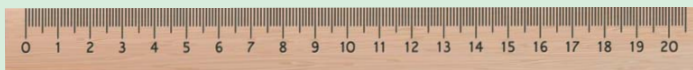

Bu hörmə üsulundan istifadə edərək kitab üçün əlfəcin də hörmək olar.

23. DÜZ XƏTT BOYUNCA TİKMƏ

Tikmə və naxıştikmə ləvazimatları:

Xətkeş

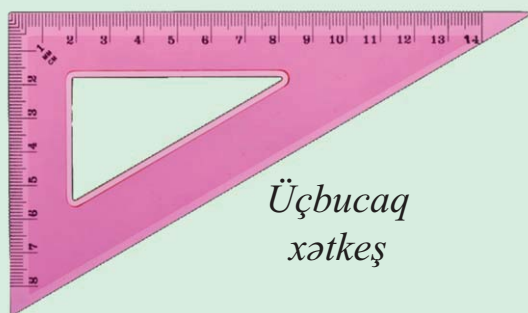
Karandaş

Qayçı

*Kərgah**

*Üçbucaq
xətkeş*

Sap

Santimetr lenti

Oymaq (üskük)

İynə

*Köçürmə
kağızı*

Parça

Kərgah* — naxıştikmə üçün qurğu

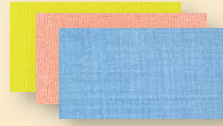
Düz xətt boyunca tikmə necə yerinə yetirilir?

Düz xətt boyunca tikək.

1. Tikişlərin uzunluğunu nişanlayın və ilmələrin başlanğıc və son nöqtələrini qeyd edin.

BİZƏ LAZIMDIR

parçalar

karandaş

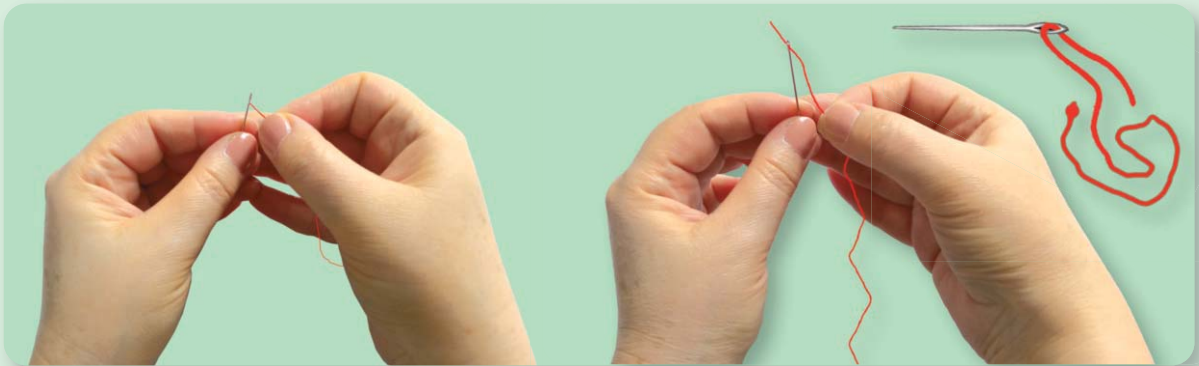
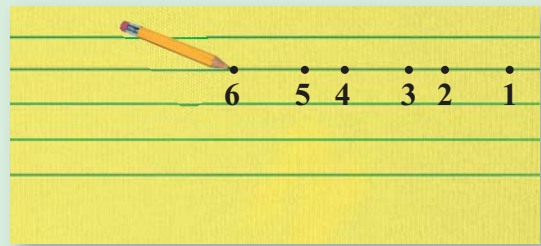
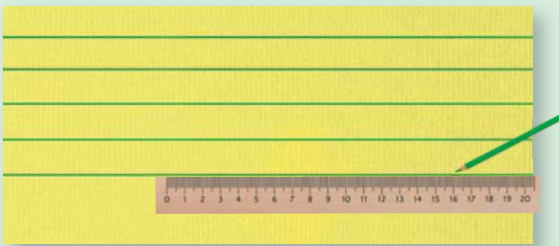
İynə

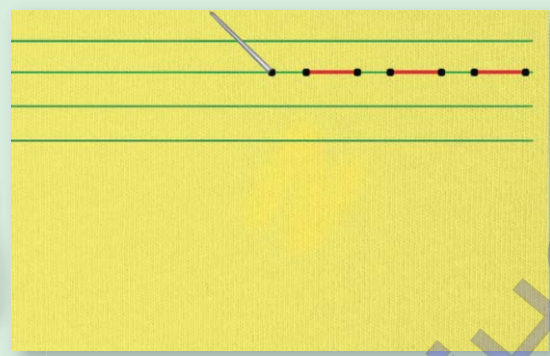
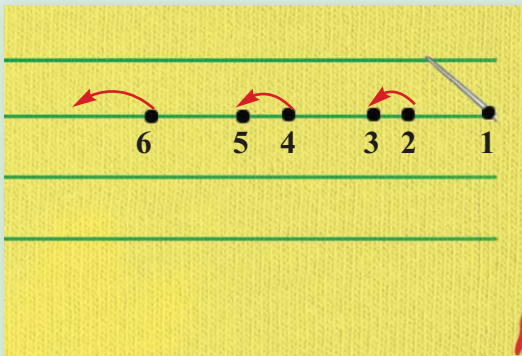
sap

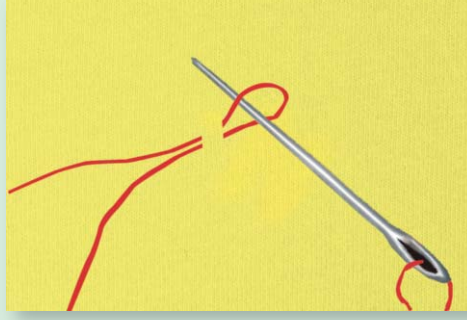
xətkeş

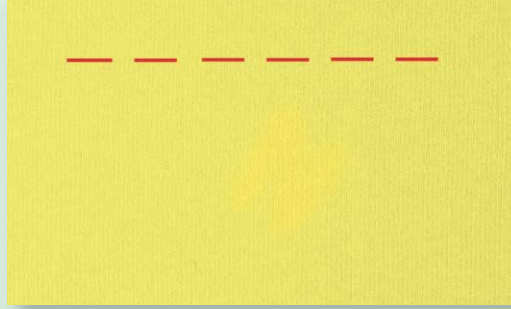
2. İynəni parçanın tərs üzündən salın, İynəqabağı tikiş üsulu ilə parçanı nöqtələr boyunca tikişin və sapı dartın.

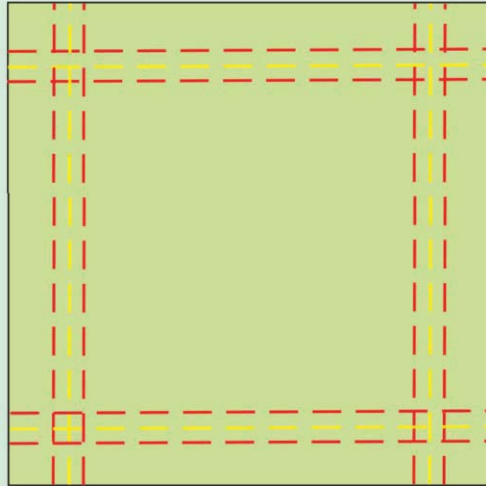
3. Parçanın tərs üzündə sapı bərkidin.

Düz xətt boyunca iynəqabağı tikiş hazırdır.

İynəqabağı tikişdən istifadə edərək parçaya naxış salmaq olar.

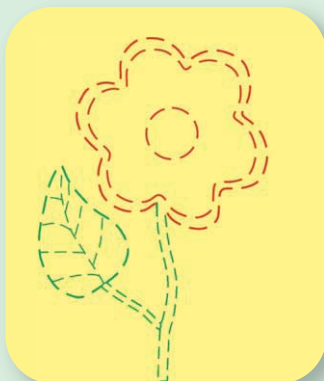

24. ƏYRİ XƏTLƏR BOYUNCA NAXIŞTIKMƏ. ÇİÇƏK

Çiçəyin konturunu parça üzərinə hansı üsulla köçürmək olar?

Çiçək naxışı salaq.

BİZƏ LAZIMDIR

parça

sap

kalka

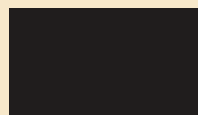
A4

karandaş

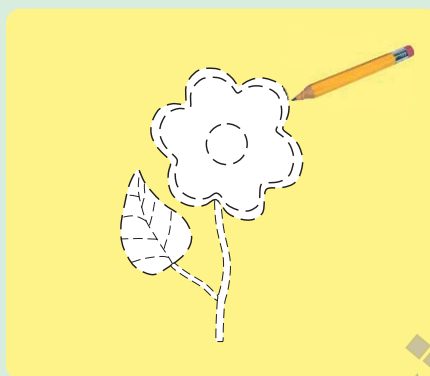
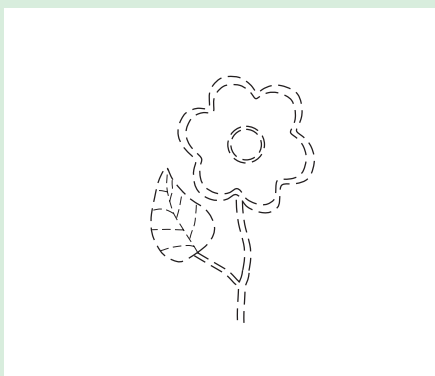
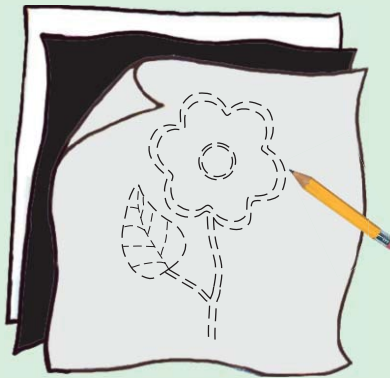
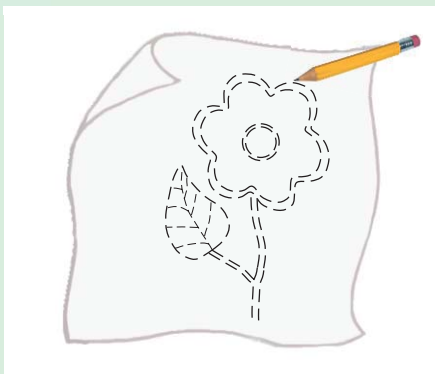
qayçı

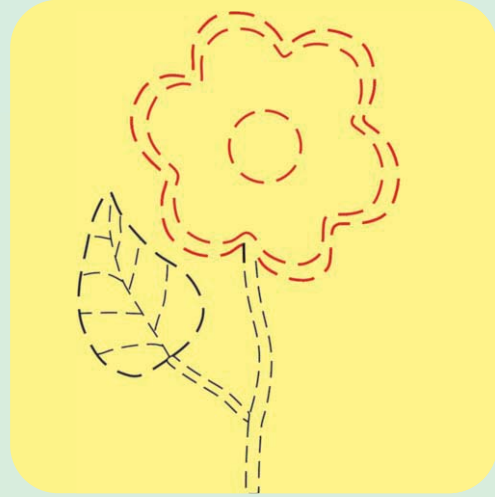
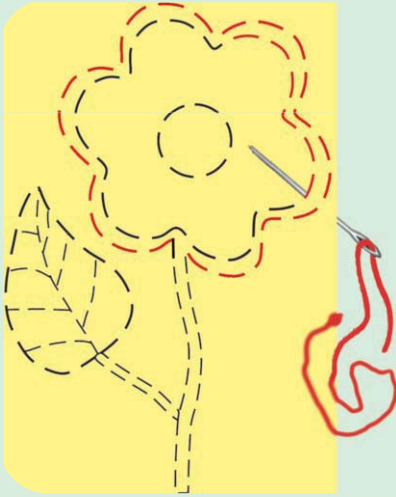
köçürmə kağızı

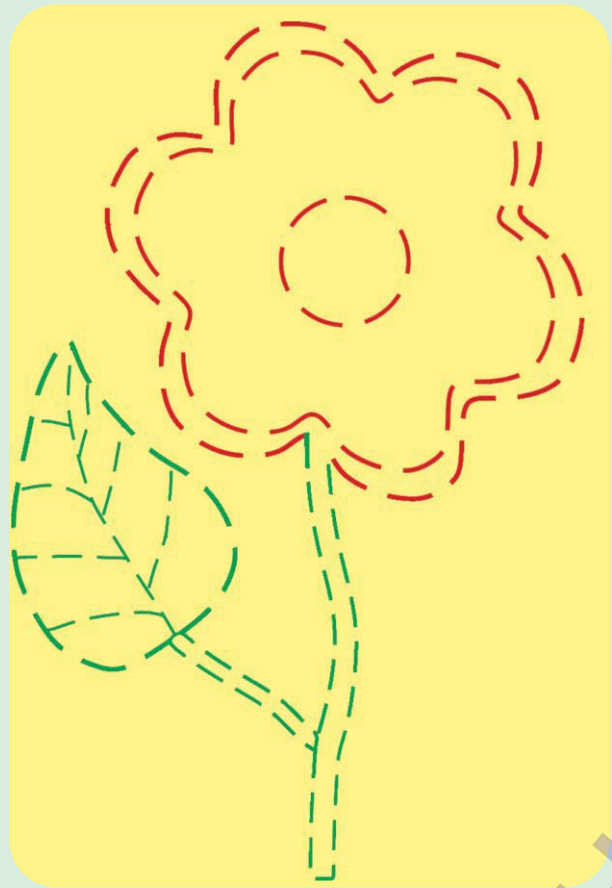
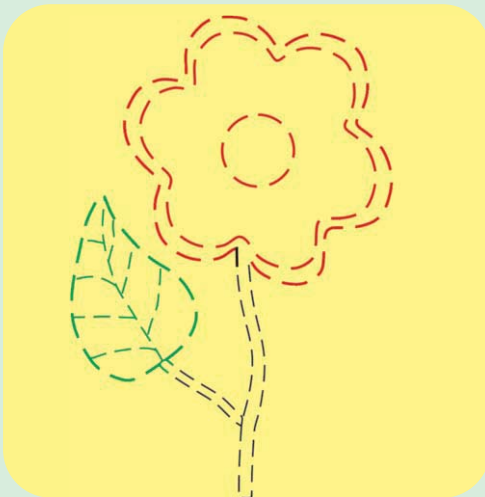
1. Çiçəyin konturunu (səh. 71) ağ kağıza köçürün, kəsin və parça üzərinə qoyub nişanlayın.

2. Çiçəyin kənarlarını tikin.

3. Çiçəyin yarpağını, saplağını və gövdəsini tikin.

Çiçək naxış hazırır.

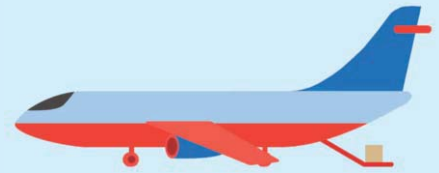
25. TEXNOLOJİ MAŞINLAR VƏ VASİTƏLƏR. MƏİŞƏT TEXNİKASI

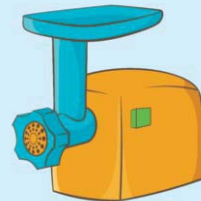
1. Hansı nəqliyyat vasitələrini tanıyırsınız?

2. Hansı yük maşınlarını tanıyırsınız?

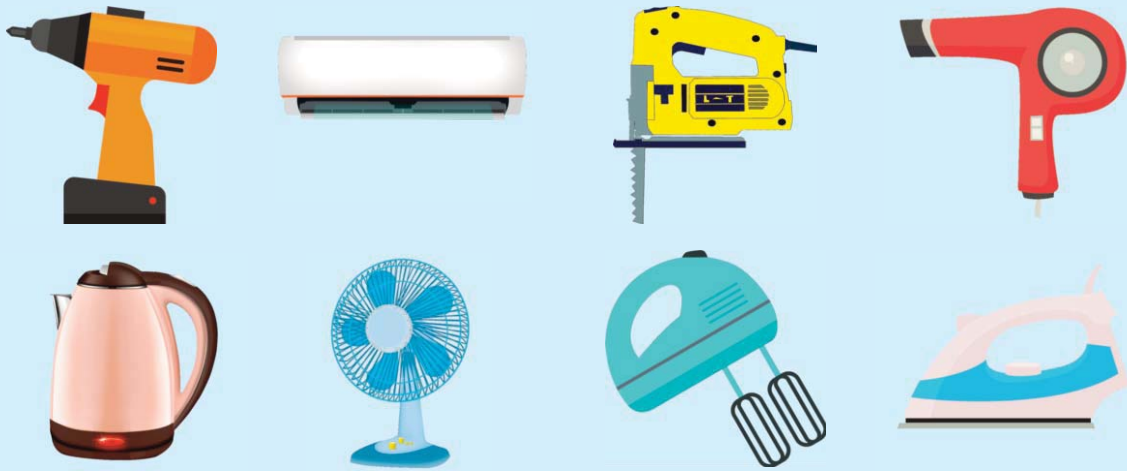
3. Məişətdə hansı texnika növlərindən istifadə edilir?

4. Hansı əl alətlərini tanıyırsınız?

5. Hansı elektrik alətləri sizə məlumdur?

Cədvəli dəftərinizə köçürün. Alətlərin adını, onların yerinə yetirdiyi texnologiyə əməliyyatları aid olduğu sütuna yazın.

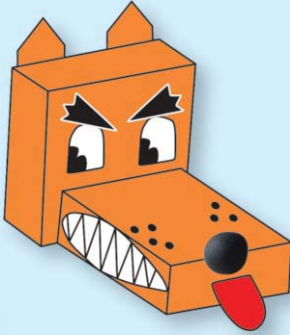
Əl alətləri		Elektrik alətləri		Məişət texnikası	
Adı	Yerinə yetirdiyi texnologiyə əməliyyat	Adı	Yerinə yetirdiyi texnologiyə əməliyyat	Adı	Yerinə yetirdiyi texnologiyə əməliyyat

26. KARTON QUTULARDAN CANAVAR OYUNCAĞI

Qutulardan daha hansı oyuncaqlar düzəltmək olar?

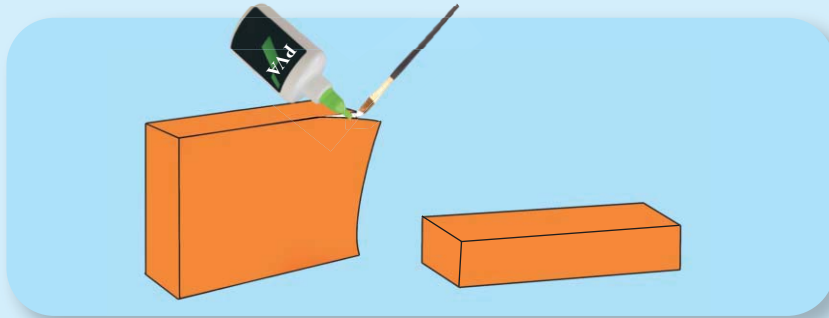
Canavar düzəldək.

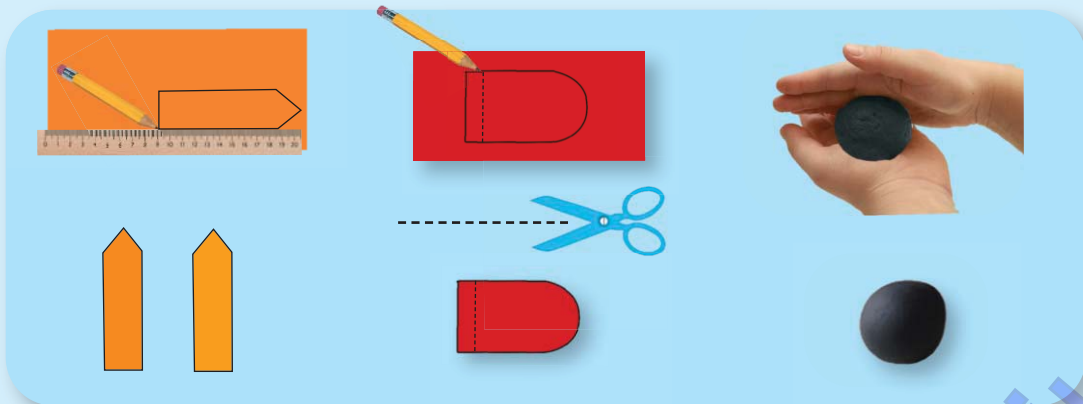
BİZƏ LAZIMDIR

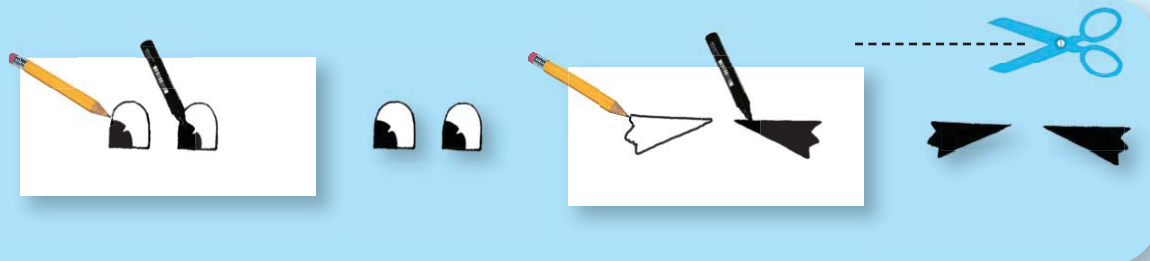

1. Qutulara kağız yapışdırın.

2. Canavarın qulaqlarını, dilini nişanlayın və kəsin. Burnu üçün plastilindən kürəçik düzəldin.

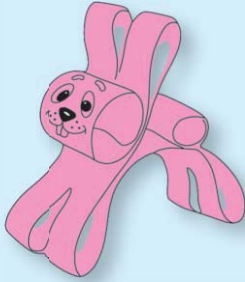
A cartoon illustration of a box-like character with a grumpy expression. The character is primarily orange with black outlines. It has two triangular ears on top of its head. Its eyes are slanted downwards, giving it a grumpy or angry look. It has a large, round black nose and a red tongue sticking out from its mouth. The character is set against a light blue background.

27. KAĞIZDAN HƏCMLİ DOVŞAN OYUNCAĞI

Kağızdan başqa nə düzəldə bilərsiniz?

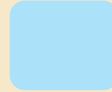
Dovşan düzəldək.

BİZƏ LAZIMDIR

kağız

atlıq

dəftərxana
sancağı

qayçı

karandaş və
flomaster

yapışqan və fırça

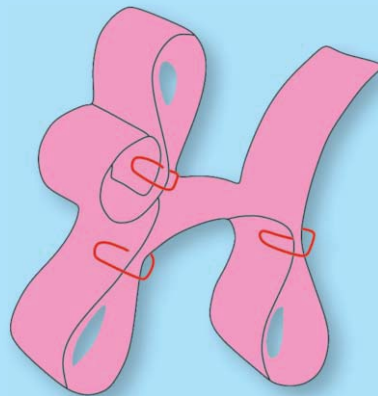
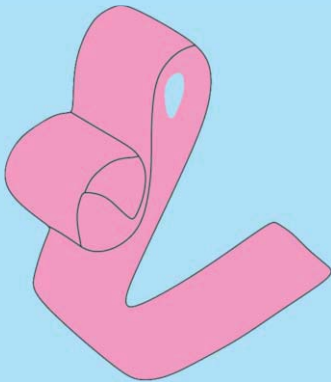
xətkəş

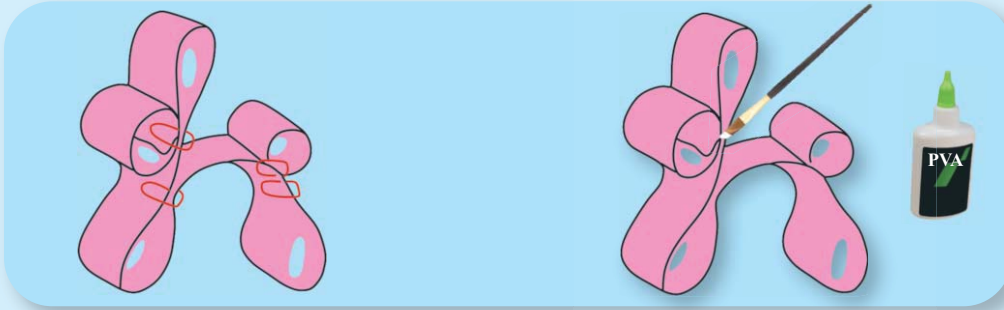
1. Uzunluğu 30 sm, eni 2 sm olan kağız zolağı nişanlayın və kəsin.

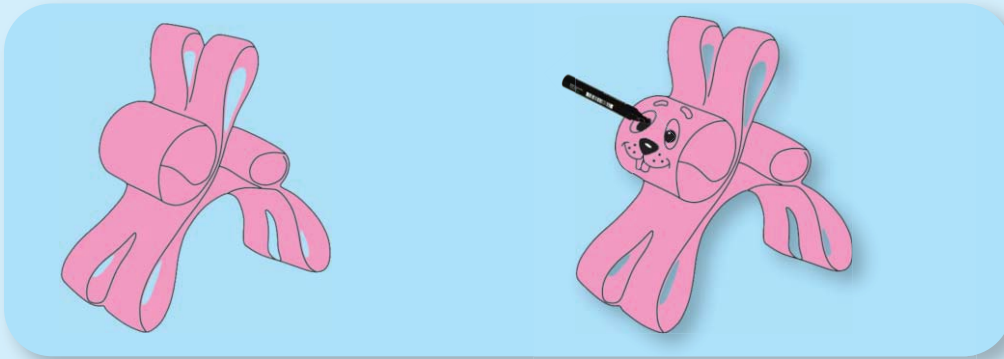
2. Zolağı qatlayaraq dovşanın başını, qabaq və arxa pəncələrini formalaşdırın və qat yerini sancaqlayın.

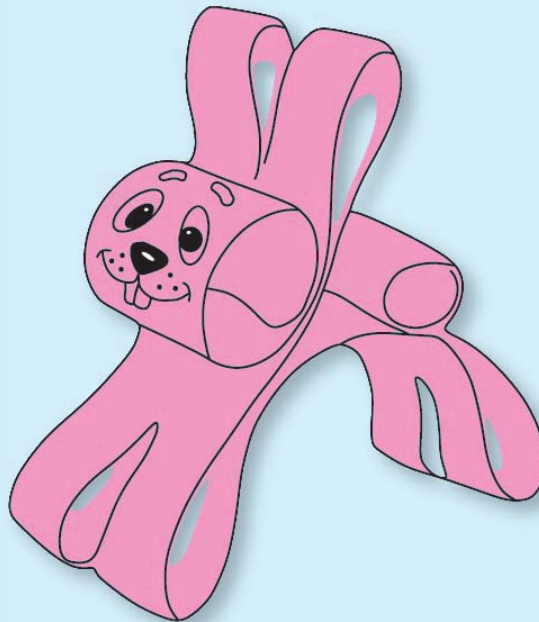
3. Zolağı qatlayıb sancaqlamaqla dovşanın quyruğunu düzəldin və sancaqları bir-bir çıxarıb birləşmə yerlərini yapışdırın.

4. Dovşanın qulaqlarında və pəncələrində qayçı ilə yarıqlar kəsin və üz cizgilərini çəkin.

Dovşan hazırdır.

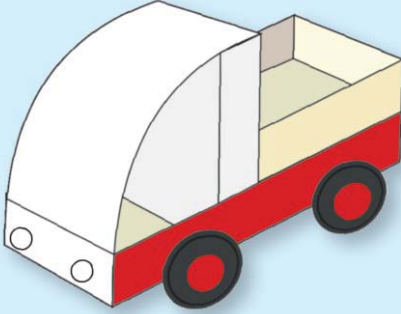

28. YÜK AVTOMOBİLİNİN MAKETİ

Təyinatına görə hansı avtomobilləri tanıyırsınız?

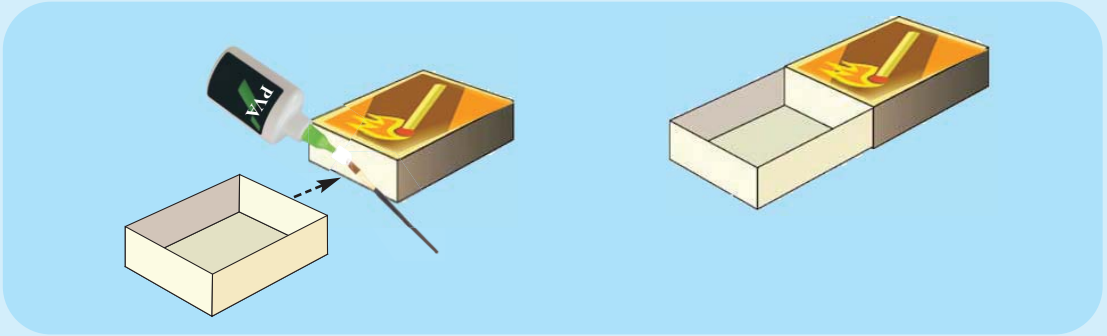
Yük avtomobili düzəldək.

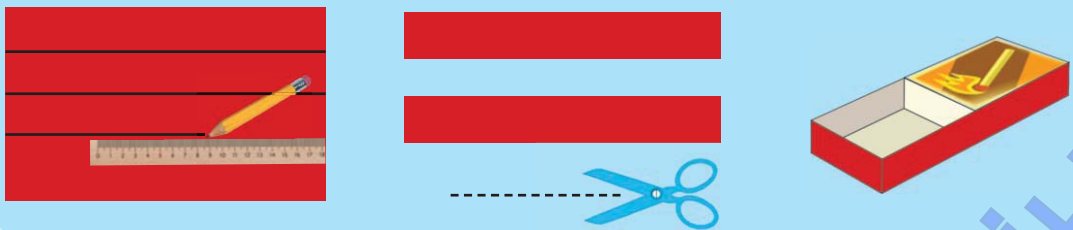
BİZƏ LAZIMDIR

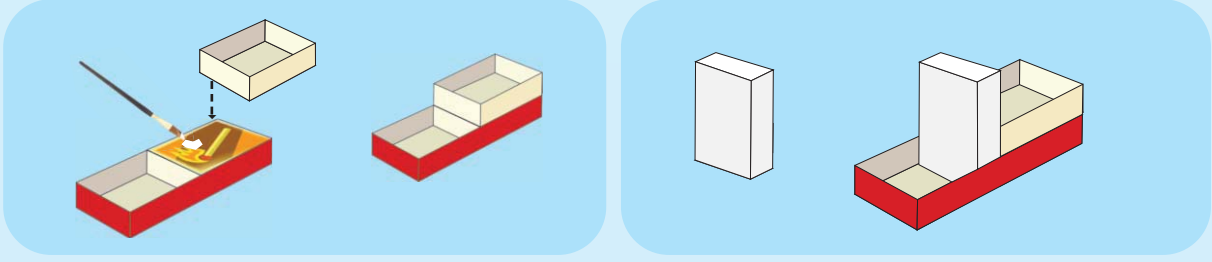
1. Bir kibrit qutusunun iç hissəsini o biri kibrit qutusuna yapışdırın.

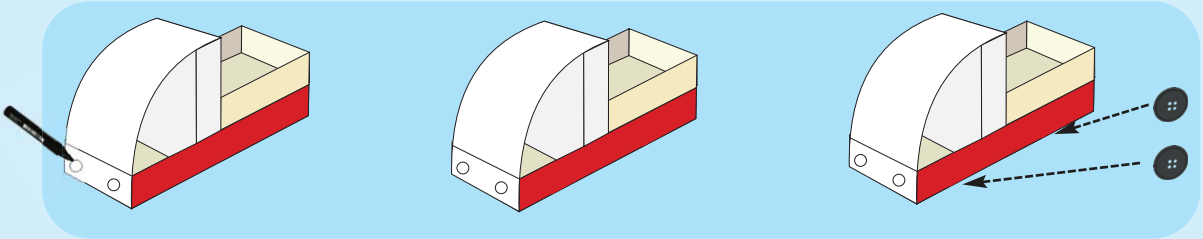
2. Zolaq kəsin və qutuların kənarına yapışdırın.

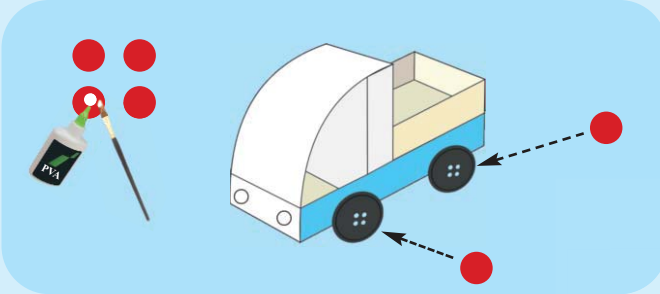
3. Üçüncü kibrit qutusunun iç hissəsini yük yerinə, kibrit qutusunun üz hissəsini isə ağ kağızla üzləyib kabinə yerinə yapışdırın.

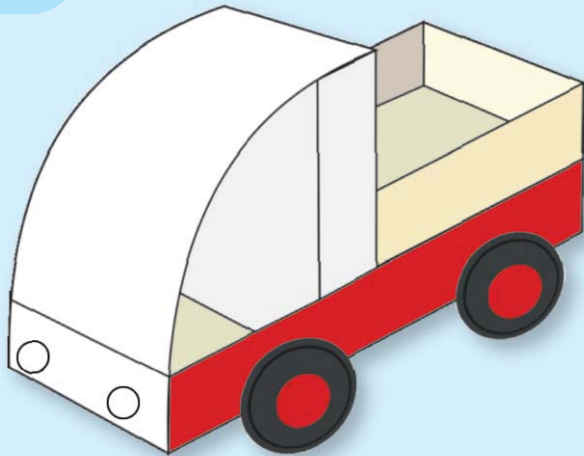
4. Kabinəyə ağ kağız yapışdırın və fənərləri flomasterlə çəkin. Təkər yerlərinə plastilin yaxın və düymələri (təkərləri) plastilinə yapışdırın.

5. Qırmızı kağızdan kiçik dairələr kəsərək təkərlərin ortasına yapışdırın.

Yük avtomobili
hazırdır.

QAYÇI İLƏ İŞLƏMƏ ZAMANI TƏHLÜKƏSİZLİK TEXNİKASI QAYDALARI

1. Qayçıyı göstərilən yerdə (qayçı üçün qabda və ya qutuda) qaydalarla müəyyən olunmuş vəziyyətdə saxlayın.

2. Qayçı ilə işlədikdə kəsmə istiqamətini diqqətlə izləyin.
3. Küt və bərkitməsi boşalmış qayçı ilə işləməyin.
4. Qayçının kəsən hissələrini yuxarı tutmayın.
5. Qayçının kəsən hissələrini açıq qoymayın.
6. Qayçı ilə oturub işləyin.
7. Qayçı ilə iş zamanı yoldaşınıza yaxınlaşmayın.
8. Bağlı qayçıyı üzükləri irəli olmaqla ötürün.

9. İş zamanı materialı sol əllə elə saxlayın ki, barmaqlar qayçının kəsən hissəsindən kənarda olsun.

YAPIŞQANLA İŞLƏMƏ ZAMANI TƏHLÜKƏSİZLİK TEXNİKASI QAYDALARI

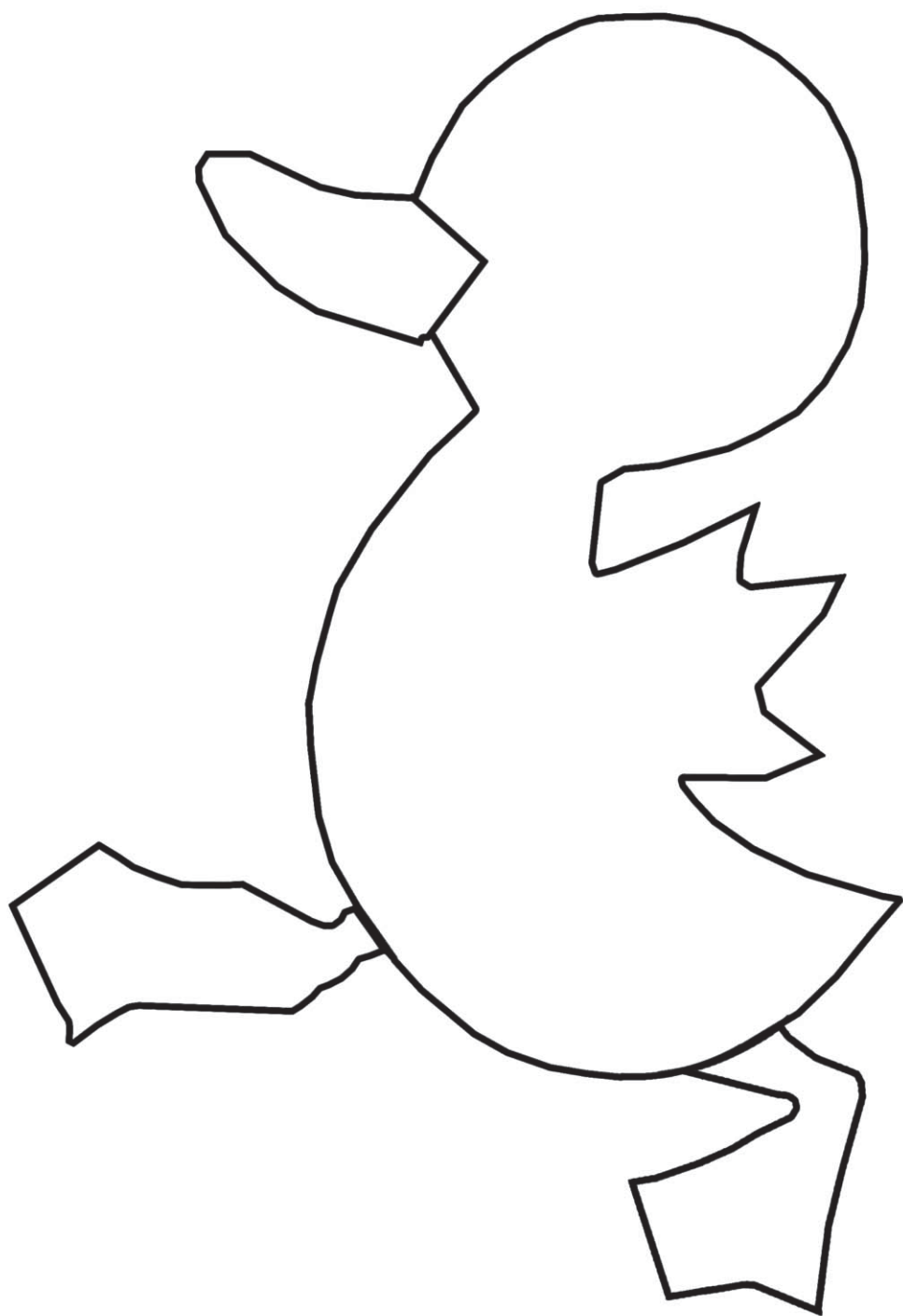
1. Yapışqanla ehtiyatla davranın. Yapışqan zəhərliyədir!
2. Yapışqanı məmulatın səthinə yalnız fırça ilə sürün.
3. Yapışqanın barmaqlara, sifətə, xüsusən gözlərə düşməsi təhlükəlidir.
4. Yapışqanın gözlərə düşməsi zamanı onları çoxlu miqdarda su ilə yuyun.
5. İş qurtardıqdan sonra mütləq əlləri və fırçanı yuyun.
6. Yapışqanla işlədikdə salfetdən istifadə edin.

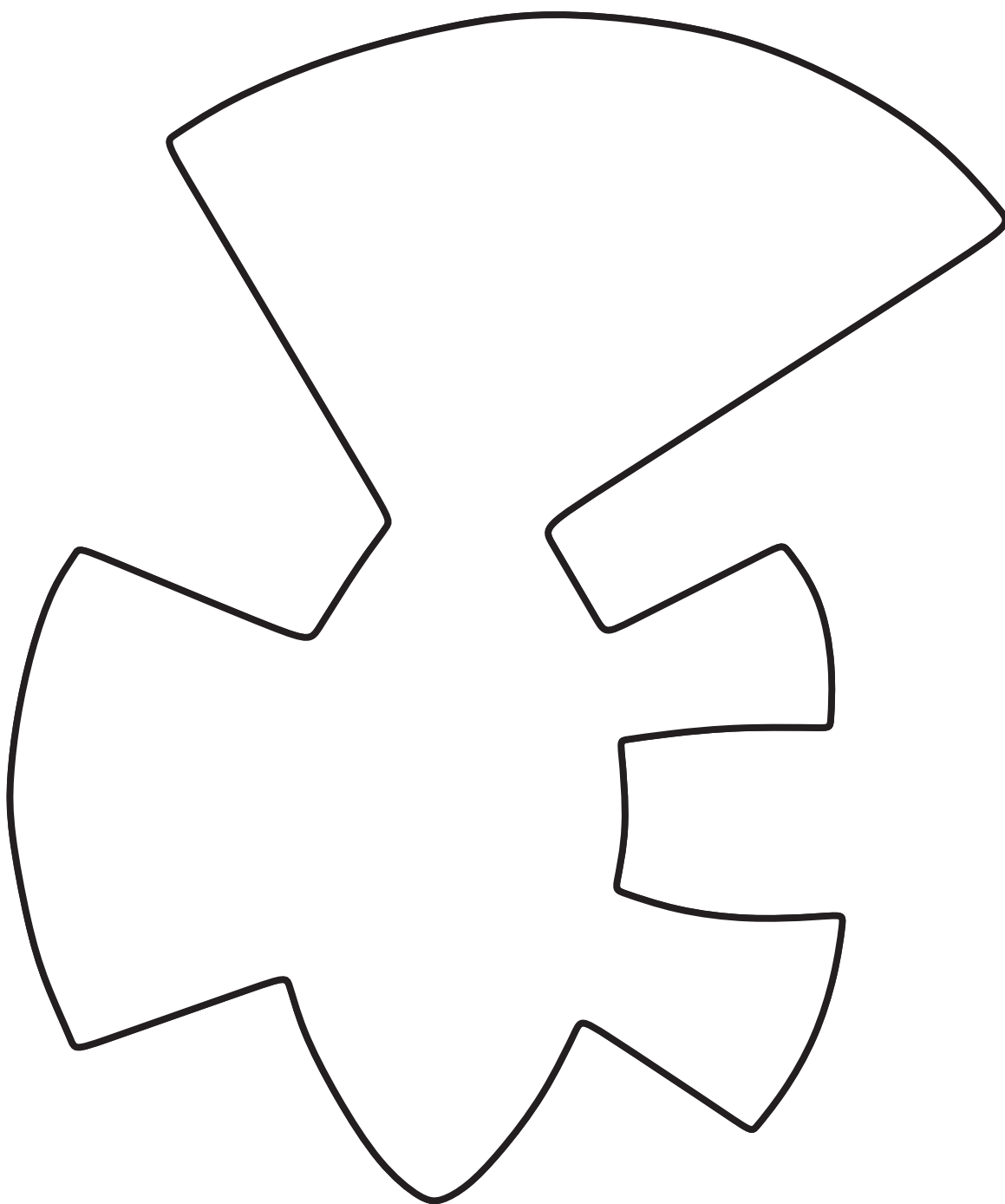
İYNƏ İLƏ İŞLƏMƏ ZAMANI TƏHLÜKƏSİZLİK TEXNİKASI QAYDALARI

1. İynələri müəyyən olunmuş yerdə (xüsusi qutuda, iynəqabında) saxlamaq lazımdır.

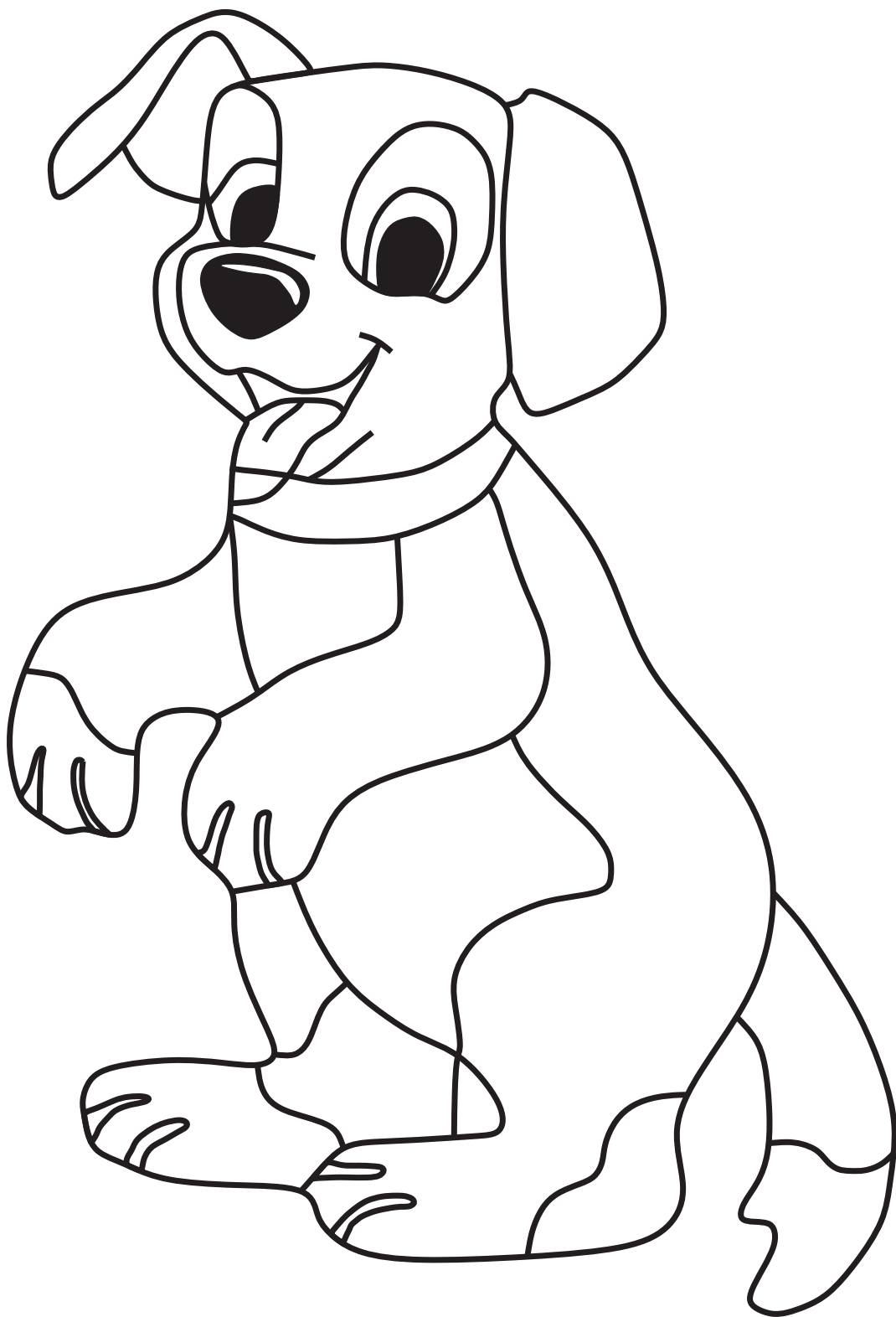

2. İynəni ağıza almaq, paltarın yaxasına sancmaq qadağandır.
3. Barmağı zədələməmək üçün üsküklə (oymaqla) işləyin.
4. Paslı iynə ilə tikmək olmaz: o, parçaya pis girir, onu korlayır və tez qırılır.

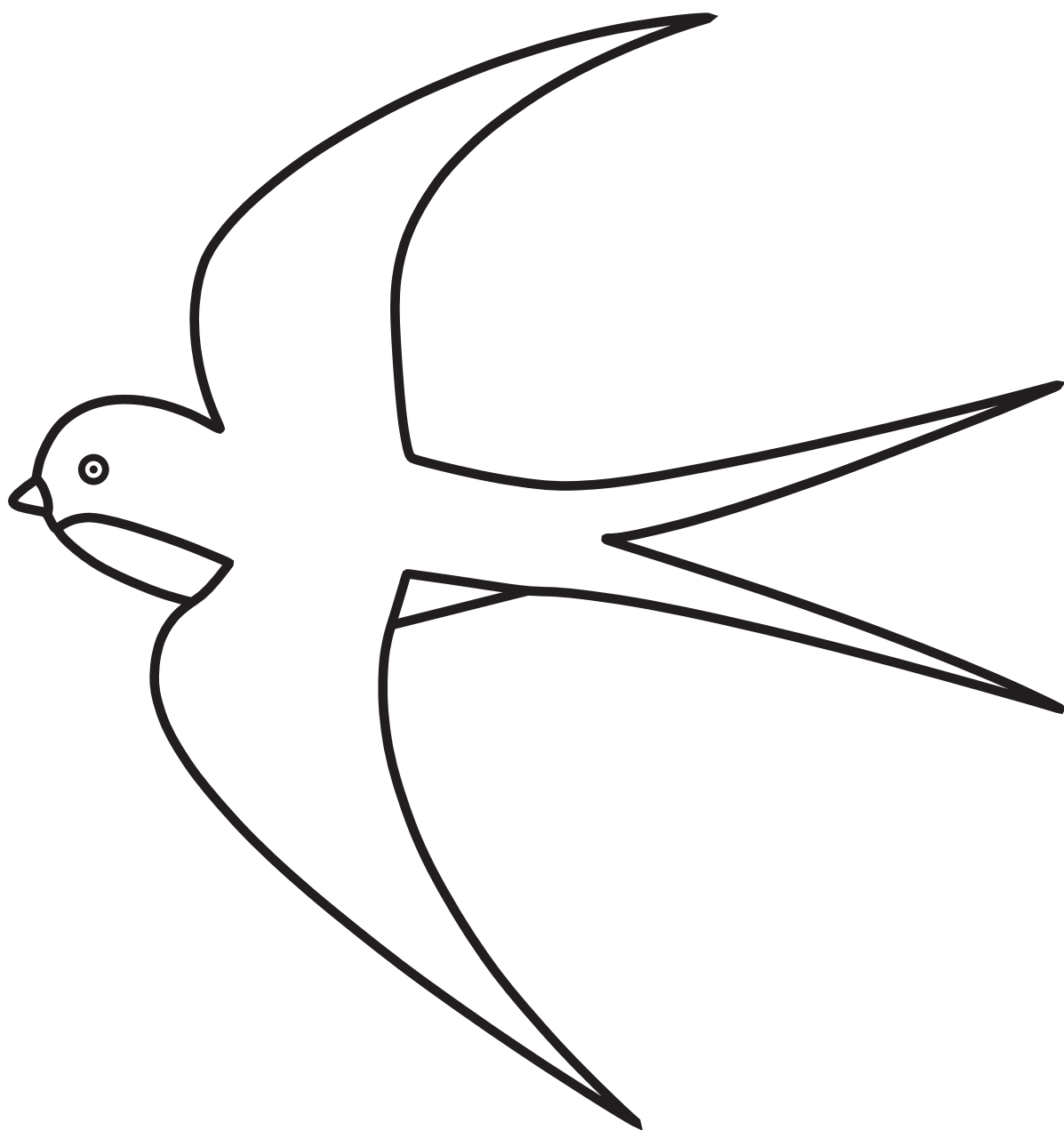

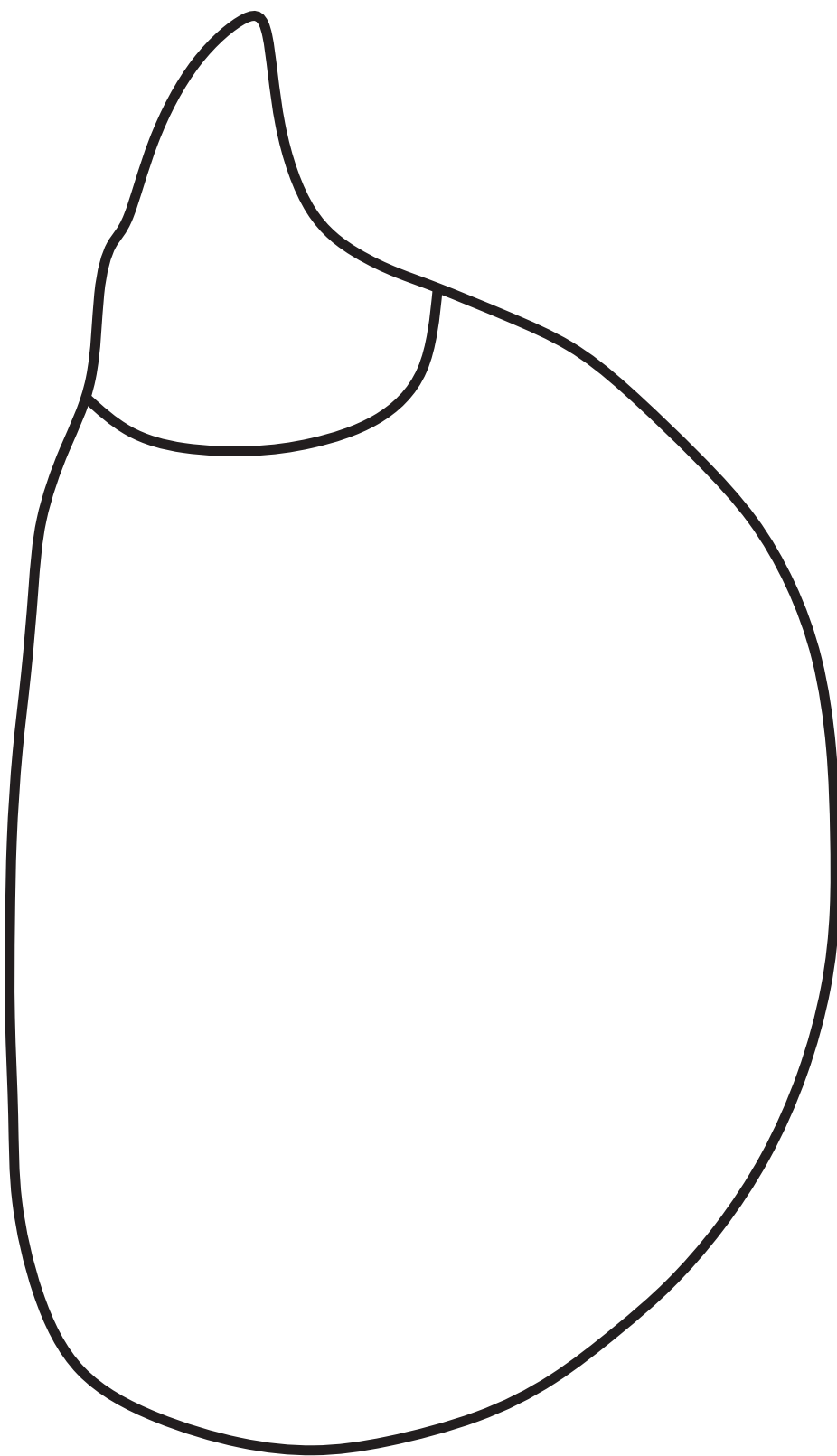
ЧИЛД
LAYIHO

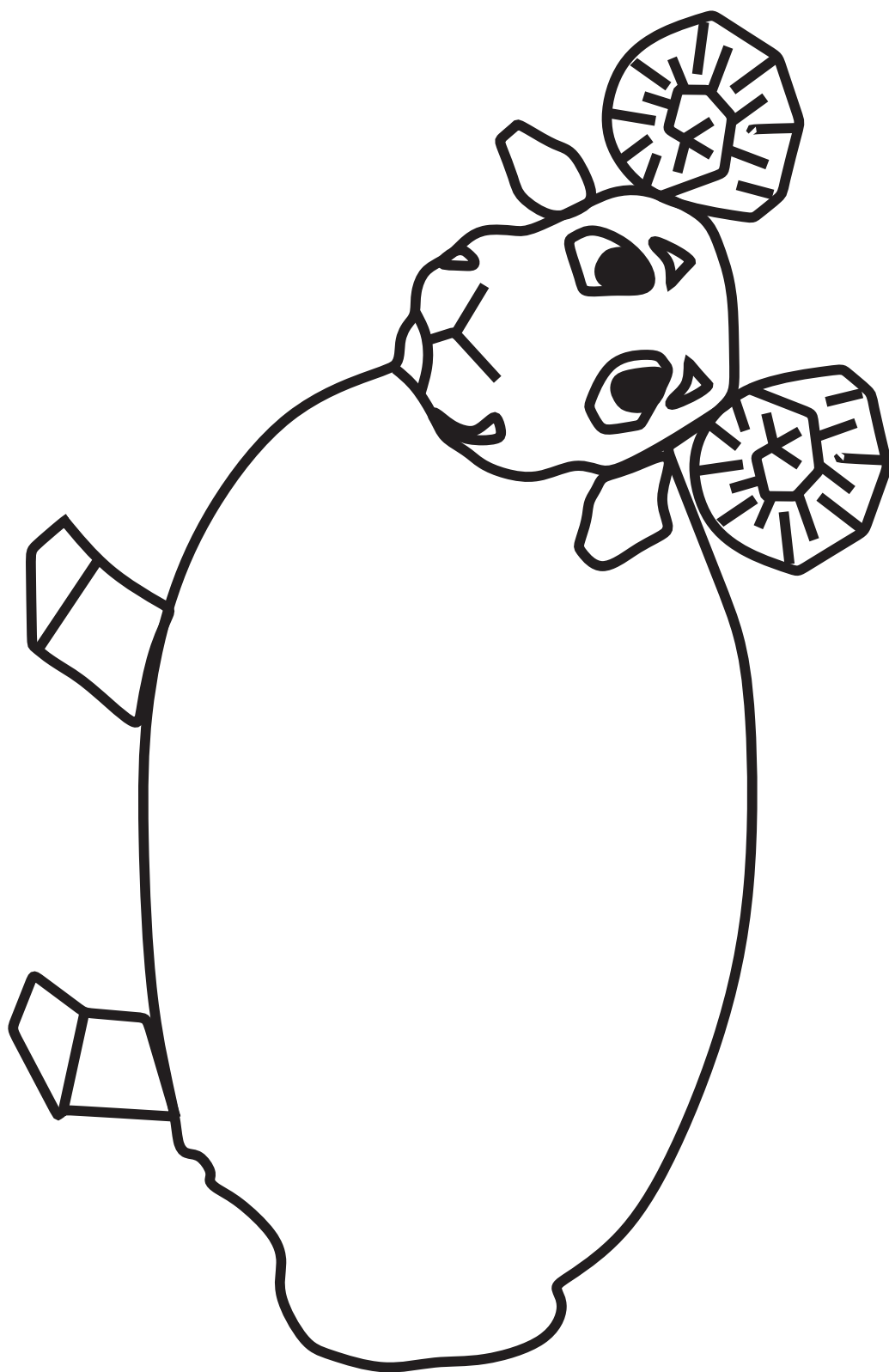

ЧИТАЙТЕ
ЛАЙК

ЭНУУН
LAYIHO

ЧИЛД
LAYIYA

BURAXILIŞ MƏLUMATI

TEXNOLOGİYA 2

Ümumtəhsil məktəblərinin 2-ci sinfi üçün

Texnologiya fənni üzrə

DƏRSLİK

Tərtibçi heyət:

Müəlliflər

Natiq Lyutfiq oğlu Axundov
Hümeyir Hüseyn oğlu Əhmədov
Svetlana İslam qızı Yahyayeva

Redaktor

Sevinc Nuruqızı

Bədii və texniki redaktor

Abdulla Ələkbərov

Dizayner

Zaliyev Əmiraslan

Rəssamlar

Zaliyev Əmiraslan

Korrektor

Günəl Abdullayeva

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin qrif nömrəsi

© Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi – 2020

Müəlliflik hüquqları qorunur. Xüsusi icazə olmadan bu nəşri və yaxud onun hər hansı hissəsini yenidən çap etdirmək, surətini çıxarmaq, elektron informasiya vasitələri ilə yaymaq qanuna ziddir.

Hesab-nəşriyyat həcmi 7,3. Fiziki çap vərəqi 8,0.

Formatı 57x82 1/8.

Səhifə sayı 64. Ofset kağızı. Məktəb qarnituru. Ofset çapı.

Tiraj . Pulsuz. Bakı—.

“Aspoliqraf LTD” MMC

Bakı, AZ 1052, F.Xoyski küç., 151

LAYIHƏ

Əziz məktəbli!

Bu dərslik sizə Azərbaycan dövləti tərəfindən bir dərs ilində istifadə üçün verilir. O, dərs ili müddətində nəzərdə tutulmuş bilikləri qazanmaq üçün sizə etibarlı dost və yardımçı olacaq.

İnanırıq ki, siz də bu dərsliyə məhəbbətlə yanaşacaq, onu zədələnmələrdən qoruyacaq, təmiz və səliqəli saxlayacaqsınız ki, növbəti dərs ilində digər məktəbli yoldaşınız ondan sizin kimi rahat istifadə edə bilsin.

Sizə təhsildə uğurlar arzulayırıq!

